

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentetlen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadhatnak el.

Kéziratok nem adhatók
vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy
díszbetűvel vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért termékek szerint nin-
den négyzög centim. után
3 kr. számítottak.

Állandó hirdetéseknel ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

2000.

Buffon, a XVIII. század nagy francia természettudósa, — korának, mely a gyorsan megvalósuló tökélyesbülésekben hitt — nagy ellentétképpen — kimondotta azt az igazságot, hogy az emberiség csak igen lassan haladhat. Buffon több százezer évre számította, míg a kontinensek esigahéjakból megalakultak; ehhez a természeti türeményhez szeretne hasonlítani az emberi nemzet fejlődését. Az ember jóra, szépre képes, tehetséges lény, de ne higgye, hogy valami rohamos, hirtelen átalakulást képes létrehozni a világban; ne higgye, hogy lelkének magas ideálját rövidesen megvalósítani tudja. A szellemi világban analog törvények vannak a természetben láthatókkal. Mi vetünk, vetünk, mert ez a ránk bízott feladat, de az elvetett mag, lehet, csak igen későre hajt kalászt; munkánkat talán csak a késő nemzedék élvezendi; de kétségbeesünk-e azért, midőn a haladás bizonyos, eldöntött igazság!

Buffonnak ez a felfogása jut eszünkbe, midőn a „Zemplén” homlokára a 2000 jelzöt kell illeszteni. Mit jelent ez a 2000 szám? Azt, hogy a „Zemplén” immár a kétezredik alkalommal jelenik meg. Ez sokaknak, akik egy lapnál a *Mózes* vesszejének bűvös erejét szeretnék látni, melynek érintésére csodás átalakulások történnek, keveset jelent; de nekünk, akik Buffonnal gondolkozunk, a 2000-ik szám ünnepi, édes örömet hozó!

A „Zemplén” első, ezelőtt 29 évvel kiadott száma abban az időben látott nap-

TÁRCA.

Mikor én kém voltam.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Irtta: Zombori Gedő.

I.

A múlt év nyarán olvastam, hogy *Montana* Jenő nyugalmazott olasz ezredes meghalt. Kevesen tudják, hogy az olasz hős tősgyökeres magyar volt, egy gazdag alföldi nemes család ivadéka.

Nevének említése egy 40 év előtti kedves történet emléket idézi lelkem elé.

Mint külföldi egyetemeken tanuló és utazgató egyszerű kálvinista papjelölt, szerettem megnézni, meglátni mindent, olyant is, a mi közvetlenül nem tartozott sem tanulmányaim, sem életpályám keretébe. Midőn 1859. nyarán Olaszországban bolyongtam, egy szép nyári reggel érkeztem *Alessandriába*, a földváráról messze híres erődített városba. Nem tudom, hogy melyik gonosz szellem sugta, hogy nézzem meg a földvár futó árkait s vázlatkönyvembe rajzoljam azok festőileg szép és bonyodalmas irányait, a mint különválnak, majd összefutnak s egymást védik. A mint ott semmi rosszat nem sejtve és nem akarva sétálgatok a futó árkok között, előmbe áll egy katonas igazolásra szóló fel.

— Mit akar ön itt, hol engedelem nélkül járnai nem szabad?

világot, midőn a modern Magyarország az 1848. törvények szerint kezdte lerakni konszolidálódásának alapjait.

S mint a sötét éj után felkél a nap, s annak fénye mellett dolgozik millió és millió ember — ész, kéz: a „Zemplén” is oly időben indult meg, midőn a modern Magyarország lázas újraépítése megkezdődött a nemzeti Géniusz fényes inspirációja mellett.

Nem kér magának többet a „Zemplén”, mint amennyit megérdemel; de annyi elismerés bizonyosan kijut neki a 2000-ik szám ünnepies határpontjánál, hogy ennek a nagy fényvilágító nemzeti Géniuszunk legálább egy szerény sugára lehetett, s abban a hatalmas embercsoportban, mely az új Magyarország köfalain dolgozott, egy szerény napszámos szerepét bizonyosan betöltötte!

2000 szám! Micsoda egy szerény újságnak 2000 száma egy nemzet művelődését eldöntő összes tényezők között? De ha egyebet se tett volna a „Zemplén”, mint 29 év folyásán minden héten belelővelte a nemzeti evangéliom egy-egy sugarát meggyéje legelrejtettebb, legsötétebb zugába, legutolsó községébe is — már ezzel is igen sokat végzett!

... Csak a vak nem látja, vagy az merné eltagadni e 2000 szám jótékony hatását. . . . Mindenkor őrt állani, buzdítani, hinni, remélni, tanítani, a nemzet jövője, haladása iránt, civilizatórius küzdelmünknek erőinket igen nagyon megróbált korszakában!

... Mert mi volt ez utóbbi három tized nemzetünk életében! Mi lett volna egyéb, mint rajtuk is beteljesedése az emberi nemzet fejlődése törvényeinek. . . . Sokat vállaltunk magunkra, több század mulasztását akartuk egyszerre pótolni. Lehet-e ez? Nem! Nem lehet a műveltség

— Semmit sem akarok. Utazó vagyok, érdekelt e vár, a milyent még soha sem láttam. S ha ide idegennek nem szabad belépni, miért nem mondták a sáncapunál?

Megjegyzem, hogy ott ő nem volt, a citadellából vigyáztak az egész területre.

A megszólító katonának volt annyi esze, hogy kémnek nézett s felvitt a citadellába. A parancsnok, a kit fogyatékos olasz nyelvtudással meg akartam győzni arról, hogy én magyar tanuló, a legártatlanabb kálvinista papjelölt vagyok, szavaimnak nem akart hinni. Kivette zsebemből vázlatkönyvem s elszőnyülködve látta, hogy igen kezdetleges hadi tanulmányval ugyan, de azért a vár, úgy a hogy le van rejlözva.

— Ön kém! szólott dörögve. Tudja-e hogy Olaszországban a kémekkel röviden szokunk elbánni?

Megjijedtem. Már láttam a nem tudom hány milliméteres puska csövét tátongani reám. Még azt is elfeledtem, hogy van a genfi olasz konzultát látamozott utlevelem; alig tudtam eldadogni!

— De uram! Soha eszemágában sem volt, hogy én osztrák generális legyek s az önök várát ostromoljam! A katedrában csak elszólgálok valahogy, de én egyébhez sem értek.

E percben egy csinos sugár termetű olasz tiszt lépett a terembe.

— Jókor jön *Montana* hadnagy ur! Ez ifju embert kémkedésen kaptuk. Azt állítja, hogy magyar és ártatlan. Beszéljen vel, tán jobban megértik egymást.

magaslatait egy csapásra egyenes irányban elfoglalni!

Szerpentin-utakat kellett vágnunk, ha nem akartunk a magunkra vett sulylyal a mélységbe zuhanni, vagy kockázatni az elértet. Épen azért sokan, akik nem szerették összehasonlítani a multat a jelenet, s más utakon óhajtották volna vezetni a nemzetet, s más utakon több eredményt véltek elérni s csak 1—2 arasznyira vetették szemüket az előttük álló utra: ez az ut nem látszott előttük lenni a haladás utjának. . . .

... Ha a „Zemplén” e 2000. számában egyebet sem tett, mint folyton fülébe harsogja szűkebb hazánk fiainak: *dolgozzatok*, végezze mindenki kötelességét, vigyen mindenki egy darab követ a nemzeti épülethez, mert nem kis feladat egy ily óriási épület felrakása; sokszor alig ismerhető fel még millió ember munkája is rajta; de csak dolgozzatok, mert az erkölcsi világ törvénye hogy a munka után okvetetlen haladás következik, — ha a „Zemplén” e 2000. számában egyebet se tett volna, mint folyton ezt hangoztatja, erre serkent, folyton szem elé tartja azt az igazságot, hogy törekvő országban nincs oly hatalom, mely a művelődés kerekeit visszafordítani bírja: a „Zemplén” már ezzel is nemes feladatot végzett. A „Zemplén” 30 év alatt a becsületes munkának s az abból fakadó bizalomnak hirdető organuma volt.

Csak menjen tovább a „Zemplén” ismert utján. Elégtétel lehet neki, hogy egy magaslatról nézhet vissza arra a helyre, ahol állt vármegyénk, nemzetünk, midőn első száma megjelent. Ki merné tagadni, hogy ebben az átalakulásban a „Zemplén”-nek is volt egy kis része. Annyi bizonyosan volt, mennyi egy szép májusi esőzésben 2000 esőcseppnek.

30 év egy nemzet életében csak annyi,

A tiszt hozzám lépett s magyarul szólott: — Ön magyar?

— Mi lennék más?! Hát ön is magyar? kérdeztem, s nagy örömben jobbot nyujtottam.

A tiszt hátra lépett s megvetően tekintett reám.

— Ha ön magyar, miért kémkedett?

— Kémkedett az ördög! Nem értek én ahhoz a veszedelmes, de jövedelmező mesterséghez. Itt van az utlevelem.

A mint ezt elővettem, egy névjegy esett lábaimhoz. Most jutott eszembe, a mit ijedtemben elfeledtem, hogy Genfben *Klapka* tábornok néhány névjegyét adta nekem, melyen, engem megnevezve, e szavak voltak frációul: „ajánlom bizalmába” E névjegyek, a melyek elég erősek voltak magáig a királyi palotáig megnyitni előtem minden ajtót: ha eszembe jut, már régen más véleményre térítették volna a mogorva ezredet.

A tiszt lenyult a névjegy után, bele pillantott utlevelembe, area felderült s mindkettőt átnyujtotta a parancsnoknak.

A derék katona az utleveléből csak annyit tudhatott meg, hogy valami bolygó zsidóval van ügye, a ki ennyi országot bekóborolt akkor, a mikor senki sem kergeti, de a *Klapka* tábornok neve megtette a hatást.

— Ezredes ur! szólott a magyar tiszt, katonai becsületemmel állok jót, hogy ez a magyar ifju meggondolatlanúságot követett el, de ártatlan, aljas ember, kém, nem lehet. Tessék őt mint honfitársamat átengedni nekem, vendégemül.

mintha azt várnád, hogy az eső azonnal mutassa meg áldásos hatását a növényzetnek. Sok csepp még a gyökérzetig sem ért; sok elhintett igéje e becses lapnak még csak most jutott a szívekbe, s ezután mutatja majd jótékony sikereit.

Ugyanazon Buffon mondta, hogy évezredeknek kellett elfolyjni, míg az ember megtanulta a módját, hogy az oroszlán fel ne falja, s a művelődés várta is csak így sokára, nehéz küzdelemmel lehet elfoglalni. De azért menjen a „Zemplén“ az ismert uton előre, sok-sok ezer szám jöjjön e 2000 után! Törje, szántsa Zemplén földjét; szórja bele a nemzeti műveltség magvait. Lehet, hogy némely mag az utszélre esik, sok más a tövis közé, sok a kősziklára, de lesz, amelyik behull az érző szívbe, s gazdag aratást hoz! Hogy mikor lesz az a gazdag aratás, ki tudná megmondani? Még messze van az az idő, mikor Zemplén-vármegye minden részében igazán műveltnék lesz mondható. Sok a gyom, a tövis, a burján: minek azt most felsorolni, vagy a felett panaszkodni, s mikor van egy kétségtelen biztatásunk, hogy munka s Isten segítségével mellett, ha lassan is, de biztosan haladunk.

Péter Mihály.

A „Zemplén“ 2000-ik száma megjelenésekor itt áll lelki zemeim előtt a már régen istenben boldogult derék Weisz Mór, a hatvanas években S.A.-Ujhely Gutenbergje, midőn a nehéz kezdet stádiómban saját kezével szedte, tördelte és kis kézi-sajtója alá rendezte a „Zemplén“ kised elődjének, a „Zempléni Híradó“-nak első évfolyamát. A szerkesztőt és kiadót a nehézségek egész labirintosza fogja körül, s bármily nehéz is volt ezen az utvesztőn eligazodni, — ők a gyáva csüggedéstől menten, szívós kitartással a kitűzött cél felé haladtak. Azóta körülbelül harminc év múlt el, s akinek szívében a méltányosság és igazságszeretet tiszta érzete honol, annak el kell ismernie, hogy a „Zemplén“ az ország egyik legszebb, leghatalmasabb és legtekintélyesebb vidéki lapjává nőtte ki magát.*)

Knopfler Sándor.

Vármegyei ügyek.

Tanügyi politika. A kir. tanfelügyelőnek éppen most készülő évi jelentése nyomán örömmel adhatjuk közre, hogy az 1898-ik évben Zemplén-vármegye tanügyi állapota minden irányban igen megnyugtató, igen örvendetes haladást mutat. Ezek közül főként kiemelendők

*) A derék munkatársak érdeme az! Szerk.

A parancsnok hozzám lépett, melegen szorított velem jobbot. (Hja akinek Krisztus, akarám mondani Klapka — az ajánlója!...)

— Sajnálom a kellemetlenséget. De jól van minden, nincs semmi baj. Meddig lesz ön vendégünk? Kérdé az ezredes.

— A déli vonattal tovább utazom délfelé parancsnok ur!

— No hadnagy ur! Ön a mai nap szabad; azon legyen, hogy városunkban jól találja magát a mi kedves magyar barátunk! Eljenek a magyarok! Vigye hazájába a mi jó kívánatunkat!

II.

Fél óra mulva már ott voltunk egy előkelő kávéház erkélyén, már ismertük egymásnak multját, jelenét, s meg is ittuk a „bruderschafft“-ot és beszélünk az édes magyar hazáról.

Szép ifju ember volt az én új barátom, az alföldi magyar jellegzetes vonásaival. Szemeiben tűz, homlokán az értelmesség. Egész lényén, a mi iránta a szívet szeretetre, tiszteletra bilincselte le, de ott borongott a buskomorság egy felhőcskéje, a mi megdöbbenett.

— Boldog vagy, hogy visszamehetsz az édes, a drága hazába, ahol magyarul beszélnek és éreznek; én itt maradok örökre, idegen földön idegen!... szolt s koccantásra olyan bánatosan nyújtotta ciprusival tele poharát. En vigasztaltam, hogy egy szebb idő hajnala kezd derengeni; Genfből tudom, nagy emberek, jól tájékozottak ajakáról.

— Ne bánts! Én még „a magyar király“ alattvalója sem lehetek soha! Ha csak a csá-

tartjuk a tanítói kar eddigi rendkívül siralmas és szegényletes anyagi helyzetének javulását, mely Nemes Lajos tanfelügyelőnek a tanítóság anyagi ügyeinek előbbre vitele céljából kifejtett odaadó ügybuzgósága folytán az utóbbi pár év alatt oly hatványozott mértékben emelkedett, hogy egy tanügyi lapnak ide vonatkozó s összehasonlító statisztikai kimutatása szerint a haladás közel 50%-ot mutat, s e nagy arányú emelkedés — e kimutatás szerint — az ország egyetlen vármegyéjében sem észlelhető! — Az eddigi adatok nyomán konstatalható, hogy míg 4—5 év előtt Zemplén-vármegye tanítóinak több, mint fele 300 ft, vagy ezen is jóval aluli 100—150 ft fizetésből tengődött, ma már a vármegye területén egyetlen okl. tanító sincs, kinek fizetése legalább a törvényszerű minimumot el ne érné, sőt 20 állomás kivételével ez összeg-nél 100—300 fttal mindenkinek többje van. — Hogy a tanfelügyelő előterjesztésére a vármegyei közg. bizottság, a tanítói kar munkásságát méltányolva, anyagi helyzetük javítása érdekében mit tett, s minő sikerrel: ennek feltüntetésére a fentebbieken kívül legyen elég ez alkalommal csak annyit, hogy 4—5 év előtt tanítói fizetés kiegészítésére még semmi államsegéllyel nem rendelkező felekezetek részére ma ily eimen, ide nem számítva a buzdítása folytán önkéntesen meghozott hitközségi áldozatokat, az ötödéves kárpótlékokkal együtt mintegy 60.000 ft évi államsegély fizetett ki! Igaz ugyan, hogy az 1893. évi 26. t. c. a felekezeti tanítók segélyezését az egész vonalon biztosítja, mindazáltal a többi, különösen nemzeti vármegyék felekezeti s faji feltékenységéből e kedvezményt oly kis mértékben vették igénybe, hogy ezek Zemplén-vármegye mellett szóba sem jöhetnek. Hogy a felekezeti tanítók segélyezésére s ezek arányában az állam jogainak az iskolákban való biztosításáról szóló fenntebb említett törvény-cikkely megvényekben ily rövid idő alatt, minden ellenállás és feltékenykedés nélkül a maga teljességében érvényre emelkedett, ez a kiváló tapintattal bíró s hivatása magaslatára emelkedett tanfelügyelő és a vármegyei intéző körökön kívül a helyzet magaslatán álló hazafias gondolkozásu minden felekezeti lelkes karnak szintén nem esekély, sőt kiváló érdeme; mert ők kicsinyes dolgoktól, speciális érdekektől eltekintve maguk is belátták, hogy jó eredmény, szellemi és erkölcsi haladás csak jó tanító munkássága után remélhető, jó munka, jó tanítás és kitartó szorgalom pedig a leghivatottabb, legképzettebb tanítóitól is joggal csak akkor várható, ha az erkölcsi elismerésen kívül biztosítjuk számára a tisztességes megélhetésnek legalább minimális eszközeit. — Ezen böles tanügyi politikáért üdvözlünk azért most a vármegye ügybuzgó tanfeljét s e téren vele kezelt fogott és együtt működő hű munkatársait, a hazafias gondolkozásu vármegyei lelkes karnak!

Egyesületi pénztárvizsgálat. A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vármegyeben terjesztő egyesület pénztárát e napokban vizsgálták meg az egyesület részéről e végből kiküldött számvizsgálók. Érdekelni fogja a „Zemplén“ t. közönségét, hogy az egyesület vagyona, beleértve az Andrássy Tivadar gróf részéről tett 1000 ftos és az Andrássy Géza gróf 500 ftos alapítóleveleiknek 6%-os kamatjöveldelmét is, a pénztárvizsgálat napján 6863 ft 19 kr. volt. Ha már most számításba vesszük, hogy

szár tiltó szava zárná el tőlem nemzetemet: elmennék haza, oda állanék a bitó alá, hogy népem közepette halljak meg... Apám szeretete, családom büszkesége tett engem száműzötté!

— Nem értelek.

— Tudom, tudom, ezt nem lehet megérteni.

Lázasan néhány lírát dobott az asztalra, több értéket, mint elköltöttünk, s aztán megragadta karomat!

— Jer és lásd! szolt és vitt az olasz utcák szokásos keskeny utvezetőjén végig. Már tán tul voltunk a városon. Lakatlan elhagyatott házak közt, egy magaslatról elfedett, átláthatatlan magas kőkerítéssel körül zárt udvar kapuja előtt állottunk meg. Zsebéből kulcsot vett elő, mesterséges szerkezetű kulcsot, s a kaput kinyitotta.

Gyönyörű virágos kertbe léptünk. A rózsák, gliceria s mirtuszstól befutott izléses kis ház előtt márványmedence, melynek vastag sugarban felszökkenő hullámaiban száz színben játszóttak a nap sugarai. Valódi paradicsom, az olasz ég teljes bübájával! A medence partján parányi, hófehér lábait áztatta egy tündérszép leány, egy a vizoszlop színeibe kacagó gyönyörű gyermeket tartva karjai között.

Meglepetve állottam meg. A szép hölgy örömkiallással szökött fel, a kis gyermek repesve, gagyogva nyújtotta kis kezét az érkező elé. A hölgy szép volt, sötét fürteivel, hófehér arcával elragadóan bájos, a milyent csak festők, költők álma állít képzeletünk elé. A bájos arcon a tiszta ártatlanság még érintetlen va-

a t. vármegye részéről 1899-re megszavazott 1%-os köznevelésügyi adó legalább is 8600 ftoz érő áldozat, az egyesület rendelkezésre álló évi jövedelme pedig innen-onnan kiad 400 ftoz: ez a kettő együtt kerek 9000 ft. lesz, a mi a kulturális érdekek istápolására lesz fordítható,

Borhamisítók kilátásai. Darányi Ignác dr. földmívelésügyi kir. miniszter e napokban a Tokaj-Hegyalja rekonstruálásáról folytatott üdvös eszmecserén, mint értesülünk, hangsúlyozva adott kifejezést abbeli elhatározásának, hogy minden rendelkezésre álló törvényes eszköz felhasználásával és kérélhetetlen alkalmazásával oda fog hatni, miként a borhamisítók számának meggyerítése és kiirtása révén a Tokaj-Hegyalja meggyalázott híret, nevét, dicsőségét „in integrum“ visszahelyezze. — E hirrel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a tokaj-hegyljai szőlő- és pince-tulajdonosok körében ma már osztatlan népszerűségnek örvendő az a régi eszme is, hogy „pince-egyesülettel“ szervezkedjenek, rövid idő multán a teljesedés terére lép. „Debuisset pridem!“

Boros pincék vizsgálata. A közigazgatási hatóság a jövő héten ismét nagyarányú vizsgálatokat fog teljesíteni a tokaj-hegyljai városok boros pincéiben. A helyzet szignaturájaként igatjuk ide tudósítónknak azt a jelentését, hogy pár nap óta s éjjelent az ungvári boros pincék irányából árvizek ömlenek alá az ujhelyi Rongyva-szakaszba. A böles olvasó a kevésből is sokat megért!

Kimutatás a Zemplén-vármegyei nyilvános közkórház 1898. évi dec. havi betegforgalmáról. — 1898. évi nov. hóról ápolás alatt maradtak száma: 37; 1898. év december 31-ig újonnan felvettek száma: 54; ápoltak összege: 91; — ezek közül elbocsáttattak, gyógyulva: 45; javulva: 5; gyógyulatlan 3; meghalt: 4 — Összes fogyatéék: 57; — A hó végével ápolás alatt maradtak száma: 34; — Az ez idő alatt felmerült ápolásnapok száma: 1213. — Schön Vilmos dr. főorvos, Nyomarkay Odón dr. alorvos.

Állami anyakönyvi statisztika. A satoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. január 14-étől 21-éig a) házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdetett: 5 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 16 esetben; d) elhalálozott: 14 egyén. — A kis-tárkányi anyakönyvi kerületben, (melyhez Kis-Tárkány, Nagy-Tárkány és Ag-Cserny községek tartoznak) az 1898. évben 130 születési, 101 halálozási és 21 házassági eset jegyeztetett be. — A vásárhelyi anyakönyvi kerületben 1898. folyamán születés 94, házasságkötés: 17, halálozás pedig 53 esetben fordult elő. — A bodrog-szerdahelyi anyakönyvi kerület, melyhez B.-Szerdahely, Karesa, Karos és B.-Szög tartoznak, 1898. évi népmozgalmi statisztikája a következő: születési 185, elhalt 112, házasságot kötött 63 pár.

Kinevezés. Főispánunk ömeltósága Malonyay Tamás jogászt közg. gyakorlóvá nevezte ki ideiglenes minőségben és szolgálattételre a nagy-mihályi járás főszolgabírája mellé osztotta be.

rázsa, meztelen lába, a meztelen hófehér vállra omlo sűrű fekete fűrtök, az olasz falusi leányok könnyű festői öltözéke. Örömtől ragyogó arccal, a lélek mezének tisztaságában tán észre sem véve, hogy idegen is van ott, barátom kebelére borult.

— Megjöttél én drágám, én életem?! Paolo és én nagyon vártunk.

— Mariettám! honfitársam ez, jer esőköld meg őt... Aztán feketét hozol nekünk.

Most már mindent kezdettem érteni. Montana kis fiát karjaiban tartva, észre vette ezt.

— És még sem értesz mindent. Ül mellem e lugas árnyába. Most már elmondok mindent. Atyám gazdag s minden erőfeszítéssel azon volt, hogy engemet, a kit úgy szeretett, még gazdagabbá tegyen. Azt hitte, hogy csak a gazdag lehet igazán boldog... El kellett volna vennem nőül a dús-gazdag Barkay gróf leányt. Hogy meg ne szomorítsam, megígértem. De istennek hála, kiűtött a szabadságharc. Kardot ragadtam s küzdöttem mindenütt a legöklőbb csatákban, kitéve magamat mindenütt a biztos halálnak. Majd menekültem, felkerestem Ázsia, Afrika legmiazmásabb tájait, hogy meghaljak s ne kelljen elvennem a gróf leányt, ki kacér, gyönyörvagyó volt s a kit én gyűlöltem. Nem estem el a csatában, nem ölt meg a sárgaláz és én Rómába vetődtem. Szórakozni akartam, feledni s felkerestem az „örök város“ híres bűn-és játéklarangjait... a „Memento“-ban, a hol kétségbeesett lelkek jöttek össze és örülten játszottak ezerekben. E játékház tulajdonosa a

Folytatás az I. mellékleten.

Levelezés.

— Saját béli tudósítónktól. —

Gálszécs, 1899. január 16.

Tehát utána vagyunk! Mily furesa is az! Izgatottan, ábrándokkal telten várjuk-várjuk a nagy nap estjét. Meg volt. Eltűnt. Nem maradt belőle egyéb, mint a hölgyeknek egy kis traecses, az uraknak pedig — legalább másnapra — egy kis katzenjammer. No meg hát egy kis jóvedelem is maradt természetesen a kórházalap javára.

De kezdjük előlről. A terem főnségesen volt díszítve, a falak, mind a bál főpártfogója, Andrassy Gézáné grófnő ő nagyméltósága színeivel (naranssárga és sötétkék). Ugyanilyenek voltak a rendezői jelvények is) bevonva és a 180 gyertyától bevilágított terem, a kassai dalosok állítása szerint, akár Kassára is beillett volna. Közvetlen a hangverseny megkezdése előtt értesültünk legnagyobb sajnálatunkra arról, hogy a grófnő ő nagyméltósága közbejött akadályok miatt nem jöhet be Pontban 8 órakor rákezdett a kassai daloskór a „Magyar Golgothá“-ra. Hogy ez, valamint a később előadott „Sohajtos“, „Magyar népdalok“, „Egi báj“, „Erdei ima“, „Balog Adám nótája“, „Csinom Palkó“ mennyire megtetszettek az igazán elite-közönségnek, arról ironom sem kell, hisz a kassai dalegyesület nem szorult kritikára. Pleonazmus lenne ha azt mondanám, a kassai dalosok fölségesen énekeltek. Hisz ez náluk nem is lehet másképp. Szünni nem akaró éljen és taps hálata meg a derék kassai dalosok működését.

De a ki a hangverseny estjét igazán feledhetlenné és a legkellemesebbek egyikévé tette, az **Tomcsányi Gizike** urhölgy volt S.-A.-Ujhelyből. Előbb ugyanis a „Férjhez menjek“-e? aztán meg az általános kérelemnek engedve a „Leány-szerelm“ című monológot adta elő. Az előadása közepette meg-megújuló tetszésnyilvánítás, valamint befejeztekor is a szünni nem akaró taps és éljenzés eléggé fényesen igazolták azt, hogy **Tomcsányi Gizella** k. a. a közönségnek mily kellemessé tette az estét. De nem is esoda! Mert hisz oly színpadi rutinnal, oly bájos elevevességgel, oly igazán kedves módon monológot előadni műkedvelőtől egyáltalában alig is hallottunk. A rendezőség hálája parányi jelzéssel egy szép csokorral lepte meg.

Fel kell még említenem az **Olevsary-testvérek** remek gordonkájátékát brácskisérettel, melyen igazán művészién játsztak el néhány darabot és melylyel szintén nagyon hozzájárultak az est sikeréhez.

A hangversenyt reggelig tartó tánc követte, melyet csak az éjfélkor megtartott „souper“ szakított meg.

Részben a hangversenyen, részben a táncnál jelenvolt hölgyek közül a következőket sikerült foljgyeznem.

Asszonyok: Dienes Istvánné (K.-Azar) Eperjessy Elemérné, Eperjessy Istvánné, Elek, Imréné drné., FerderberBéniné, Grün Arminné id., Frünfeld Izraelné, Juhász Kálmánné (Kincses), Koch Gáborné id., Klein Adolfiné, Kovalszky Gyuláné, Kende Miksáné drné., Kovács Samuné, Marikovsky Pálné drné. (T.-Terebes), Molnár Béláné drné., Mandel Dezsóné, Maleher Béláné

világ legszebb asszonya volt, Aglaja grófné, egy tüzvéri nápolyi nő, a ki szépségével, szerelmével esábitgatta áldozatait a játékasztalhoz. . . . Behálózott, örülten látszott szeretni, nekem adta testét, lelkét, megkínált óriásinak hirdett vagyonával s míg az ördögkerék egymásután vitte el vagyonomat, ő ott ült oldalomnál, vállamra hajtva tündér szép fejét. Anyai örökségemből nagy összeg volt, már csak pár ezer líram maradt az utolsó estve, midőn oda mentem. A folyosó sötétjében egy hang szólított meg: — Ne engedje a szignorat maga mellett ülni, elárulja a kártyáját, ezért veszít.

Oda néztem. A folyosó zugában a kis Marietta volt, a terem szolgálójának leánya, a kit, midőn egyszer láttam, arca megtetszett nekem s megsimogattam sötét fürtjeit.

Világos lett előttem minden. — Aglajám, ma élet-halálra játszom Szépségéd elkábit, ma csak akkor akarlak látni, a mikor mindent, még életemet is elvesztettem, addig hagyj magamra.

A kigyó, bár kedvetlenül, de engedelmeskedett és én nyertem, irtóztatóan nyertem. . . . Elvesztett vagyonom háromszorosan volt felhalmozva előttem, a mikor a társaság és a bank utolsó tételét behuztam.

A grófné ujjongva borult keblemre. — In imádkoztam, amíg te játszottál. Ennyi pénzt ma nem vihetsz haza. A kik elszéledtek, szétviszik nyereségéd hírét. Az uton feltarthatják kocsidat, kirabolhatnak, megölhetnek. Udvarnokom az éjjelre elkészített a legbiztosabb szobát, a még itt nálam is egyedül biztos torony-

(Baeskö), Malezowsky Jánosné (Zebegnyő), Nemthy Józsefné (Kohány), Pintér Istvánné szül. gróf Hoyos Vili (Szerenes), Puttiné szül. gróf Hoyos Mici (Vécs), Polyanszky Gyuláné (Techna) Pafesoga Jánosné, Reismann Henrikné, Rosznáki Agostonné (Parnó), Rácz Jánosné (T.-Terebes), Sárkány Imréné, Spillenber Józsefné, Szladek Károlyné (T.-Terebes), Schweiger Mórné, Schweiger Ignácné, (S.-A.-Ujhely), Szirmay Béláné, (Kohány), özv. Ungur Györgynyné (Kohány), Wirtschafter Sámuelné.

Leányok: Dienes Maresa, Dienes Rózsi (K.-Azar), Eperjessy Emma, Grün Gizike, Grünfeld Amália, Hoyos Róza grófnő (Vécs), Izsépy leányok (M.-Izsépy). Krasznapolszky Margit (T.-Terebes), Koch Jolán, Lakatos Vilma, Lieblieh Janka (N.-Mihály), Mandel Herminka, Marikowszky Gizi (T.-Terebes), Passuth Anna (Parnó), Payzoss Anka, Payzoss Mariska (Lasztócz) Szemere Vilma (Lasztócz), Rosznáky Ilonka, Szirmay Gabi (Kohány), Sárkány Vilma, Szurgent Vilma, Theisz Lenke, Tomcsány Gizike (S.-A.-Ujhely), és Wirtschafter Fannyka.

Pataki.

Hírek a nagyvilágból.

A porosz gárda-gránátos ezred tisztí küldöttsége Bécsből, a hol királyunk öfelségének, mint a gárda-ezred tulajdonosának mutatta be hódolatát, ma Budapestre érkezett, onnan holnap Kassára utazik, hogy az **I. Vilmos** császár nevével viselő 34. gyalogsági ezredet meglátogassa.

Az orosz testőr-gránátos ezred tisztí küldöttsége, mely a cár üdvözlét hozta Szent-Pétervárról, Bécsbe érkezett és a császári palotába szállt.

A világ legnagyobb hajója. Londonból táviratozzák jan. 14-iki kelettel: A világ legnagyobb hajóját, melynek „Oceanik“ a neve, most boesattották tengerre az angolok. A hajó köbértalma 17.040 tonna, hossza 704 láb. A hajó személyszállítást szolgál Anglia és Észak-amerika között és az utat hat és fél nap alatt fogja megtenni. Háboru esetén a hajó cirkálóhajóvá alakítható át.

Hírek az országból.

A királyné szobra Gödöllőn. Gödöllő lakossága, mint a szerkesztőségünkhoz is beküldött igen lelkes fölhívásából olvassuk, szobrot akar állítani a királynénak a gödöllői parkban, a hol a megboldogult oly szívesen tartózkodott. Miután azonban Gödöllő lakosságának ereje gyenge ennek a szép feladatnak a megoldására: az ország közönségéhez fordul lapunk útján is a szobor-bizottság támogatásért.

Stefánia özv. trónörökösné és leánya, **Erzsébet** főhercegnő Abbáziába érkezett, a hol hosszabb időn át fog üdülni. Március hó elején királyunk öfelsége is fölkeresi Abbáziát, a hol **Károly** román királylyal és **Erzsébet** román királynéval is fog találkozni.

Darányi Ignác dr. a „Tokaj-Hegyalja ministere“ (igy nevezte a közlekedés, midőn tavaly vármegyénket is szerencsétlente látoga-

szobát az északi oldalon. Ah Rómában még a templomban is lehet félni a gyiloktól, s én téged úgy félték, mert úgy szeretlek . . .

Ki is voltam merülve a nagy izgatottságtól, elfogadtam az ajánlatot. Bezártam a kijelölt szoba ajtaját, egy kis zsákban fejem alá tettem aranyaimat és elaludtam. Egyszer erős rázás kelt fel álmomból.

— Uram az istenre és a szent szüzre kérem, hagyja el az ágyat azonnal, s egyik kezével engem, a másikkal az aranyakat rángatta ki ágyamból.

— Mi az gyermekem, hogy jöttél ide a zárt ajtón át?

— Nézze, nézze suttagó a leány s én megdöbbenve láttam, mint ereszkedik alá az ágyfeletti mennyezet nehéz kárpitja, hogy engem agyon nyomjon.

— Jöjjön utánam! szólt a leány, dőljön itt neki a falnak. Megtettem s egy ajtó tárult fel egy sötét folyosóra.

— Jól van! e folyosó a kertbe vezet. A szent szüz vezérelje ont.

— És te gyermekem?
— Atyám tudja, hogy e termet és ajtait csak én ismerem. Meg fog ölni; de örömet halok meg önért. Engem eddig csak vertek, ütöttek; az egyetlen, a ki megsimogatott ön volt. . . . A szent szüz áldja meg érte!

— Nem, gyermekem, együtt megyünk s a kis zsák arannyal együtt karjaimba vettem s elmenekültem.

Másnap a rendőrségnél jelentést tettem. A bünbarlangot bezárták. A vizsgálat irtóztató

tásával) f. hó 16-án ünnepelte születése ötvenedik évfordulóját.

„A helyzet és a Bánffy-kormány“. E cím alatt egy politikai tartalmu füzetke hagyta el a sajtót. Ösmeretlen szerzője, **Saturnus**, hazafias védelmére kél abban **Bánffy Dezső** bárónak az ellenzék dühös támadásaival szemben. A füzetkéből olvassuk a következőket: A korona-elhidegülésének fájdalmas jelenségei még egyre tartottak, sőt az egyházpolitikai viszálykodások miatt még növekedőben is voltak, midőn a báró Bánffy-kabinet beköszöntött, s minden előjeit e részben tulszárnyalva, kendőzetlen arccal, nyíltan a leghatározottab „nemzeti“ programmal lépett ki a eselekvés terére. — Nyomon követi ezt a közös külügyminiszter bukása, aki azzal az eszmével bukik együtt, hogy „a magyar tulkapásokkal szemben a szláv segítséget kell igénybevenni.“ Nyomon bukik utána a római szentszék bécsi követe, mert a magyar belügyekre idegen befolyást akar gyakorolni. — Az addigi féltervek helyett kiépül Budán a királyi várak a király és a nemzet méltóságának megfelelő pompában s a magyar udvartartás számára megfelelő terjedelemben. — A magyar királyi udvartartás kérdése megoldást nyer, s ha ez a megoldás nem is elégíti ki teljesen a nemzetnek történelmi jogultságú várakozását, de mindenesetre egy hatalmas közeledő lépés a célhoz. — A magyar faj elnyomatásának szomorú jelzője a magyar metropolisban eltávolíthatnak, s helyüket a magyar király ajándékából a magyar történelemnek lelkesítő alakjai, továbbá a magyar kultúra és a magyar nemzeti fejlődés monumentumai váltják fel — Szent-István birodalmának épsége, a magyar faj a magyar állami eszme belső ellenségeivel folytatott tusa hevében emelkedik fel helyéről Magyarország miniszterelnöke Bánffy báró, s arról a helyről, mintha a hitújításnak lelkéből mondaná: „itt állok, másként nem eslekedhettem“ hirdeti nyíltan ország-világ előtt büszke önértéssel: „igenis a leghatározottabban én magyar sovíniszta vagyok!“ — És ezt a kijelentést nem kíséri egy közszegi feddés, e helyett egy velünk szövetséges nagyhatalom koronás fője jön a magyar metropolisba s nyomatékos szavakban biztatja az összetartó magyart a nemzeti állam fejlesztésére és erősítésére. — A mérhetetlen orosz birodalom hatalmas autokrata fejedelme egy történelmi emléket küld a magyar nemzetnek, hogy ennek kisérétében meleg szavakkal fejezhesse ki elismerését a magyar nemzeti állam ezredéves fennállása iránt. — A magyar hegemonia, a magyar állami eszme ellen tüntető küldöttségeket a korona még csak színe elébe sem boesájtja. . . .

A főrendiház a mágnás ellenzéknek fölríri javaslatát 99 szavazattal 69 ellenében, tehát 30 főnyi többséggel mellőzte. A fölríri javaslat leszavazása az országos kormány diadalát jelenti.

Különfélék.

Lapunk mai számát, mely a harmincadik évfolyam során a 2000-ik szám, a rendes 1400 példány helyett két ezer példányban adtuk ki.

A „Zemplén“ kiadóhivatala.

tényekre vetett világot. De én eltűntem az emberek elől, a Santa-Pietri e kis házikójába rejtőztem, ápolni az én életmentő kis Mariettámat, aki lázas beteg lett, annak hírére, hogy atyja a börtönben meghalt. Hónapokig ápoltam. Fel gyógyult, de elvesztette lelke egyensúlyát. Elfelejtett mindent, még a beszédet is újból kellett megtanulnia. Nem emlékezik semmire, hogy hol élt gyermekkorában, csak azt tudja, hogy szeret engemet és kis Paolónkát. A nagy világi élet-ről nem tud semmit; lelke tiszta érintetlen és ártatlan. Szolgálatától szabad óráiban én munkálom a földet és ő ülteti a virágot. . . . A társadalmi szokásokat ő nem érti, s nem is akarom, hogy tanulja. Egy lényt akarok, halálomig, karjaim közt tartani, a kit nem érintett még a világ lehelete. . . . **Bethlen Gergely** gróf ajánlatára belétem a hadseregbe. . . . Egy férfinak egészen tétlenül élni még sem szabad! De az én Mariettám még arról sem gondolkodik, hogy valjon minden ember úgy él, úgy ruházódik-e mint én.

Most már értek mindent! szólottam s oda mentem és hódolatteljesen megcsókoltam ennek a paradicsomi tiszta, ártatlan léleknek hófehér kezét, s meghatottan csak ennyit tudtam mondani barátomnak: helyesen eslekedtél!

Montana könyvek között omlott karjaim közé.

— Köszönöm barátom, köszönöm, hogy megértettél.

*
Mikor pár hónap mulva hazaértem, felkerestem családját. Atyja már meghalt. Arisz-

— **2000.** Lapunk, a maival, kétezredik számának közreboacsátását ünnepli. Nem hivalkodás, hogy a vidéki zsmnalisztikában ezt a ritka momentumot fölemlítjük. Távol álljon tőlünk mintha saját érdemünk gyanánt kívánnánk az ünnepies alkalomból csak valamit is lefoglalni; mert mikor ennek a rovatnak az élén, a hol éppen munkatársaink róvják a heti krónika hírvívő betűit, a „Zemplén”-nek immár 30 éves multjára végig tekintünk: bizony nem a hivalkodás, de a kötelességérzet szabja élénk kedves föladatul, hogy először is tisztelettel, szeretettel, hálás szívvvel köszöntjük a mi kedves, hozzánk mindig ragaszkodó olvasóközönségünket, a mi jóakaróinkat és pártfogóinkat, a kik lehetővé tették, hogy im ma kétezredikszert is kiszolgálhatjuk őket a napi és heti krónikának bőséges és hiteles elmondásával; másodszer, hogy hálás és igaz köszönetünket röjjük le ezuttal számos munkatársunk, vidéki levelezőink és tudósítók derék gárdájának, a kik munkásságukkal segítségünkre voltak, vannak és bizodalunk szerint lesznek a jövőben is. Mi ismételtlen is örömeinknek adunk kifejezés a fölött, hogy velük vállaltva lehetünk ügyek a közügyek és közönségünk igényeinek önzetlen kiszolgálásában. Az ő támogatásuk kívülről a mi büszkeségünk, erők jövő munkásságunkhoz. Irányunkat rég megszabtuk; végcélunkat, hogy egész Zemplént meghódítsa a magyar nemzeti közérzés, rég kitűztük. És hogy ez az irány bevált, ez a cél a helyes: arra lehet-e méltóbb ítélet, mint a mi közönségünknek hosszú éveken, évtizedeken át tartó és fokozódó támogatása! *Igazmondás, hűség, pártatlan szabadelvűség, tisztesség:* voltak, maradnak jelszavaink, névvel, hirrel bíró elődeinkről reánk szállott erkölcsi örökségünk, a divatos szenzáció-hajhászás kizárásával. A kinek ez tetszik: velünk marad, a kinek visszatetszik: lesz disszidens. — Üdv a 2000-ik számban a mi hiveinknek!

— **Királyi adományok.** Ófelsége a király, főispánunk előterjesztésére, Tóth Sándor ezéki, Horkay Gyula bolvi és Soltész Károly morvai tanítóknak egyenkint 15 ftnyi, — özv. Andrejkovics Vincéné hom.-bresztói lakosnak pedig 10 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** Főispánunk ömeltósága Budapestről, hol a főrendiház szerdai és pénteki ülésein vett részt, péntek este hazaérkezett. — *Matolai Eteléné,* alispánunk felesége önagsága, mint a legőszintébb részvétellel értesülünk, aggasztóan beteg. Ohajtjuk ugy nagy-számu tisztelői nevében, mint az emberszeretet és jótékonyág udveért is, hogy minél előbb nyerje vissza legdrágább földi kimesét, a teljes jó egészséget!

— **Kinevezés.** Ófelsége a király *Nemes Andor* ujhelyi törvényszéki jegyzőt a tokaji járásbíróvá albíróvá kinevezte.

— **Az időjárás** állandóan enyhe, a tél havatlan, éjjel-nappal olvadásos. Különösen kedvez ez a látó tél a mezei nyulaknak, mert a

tokratikus családjából csak nagybátyját találtam. Nem látszott törődni unokaöcsése sorsával.

Örökségét pénzé tettem, elküldöttem neki ... Mindenki ott él és úgy, a mint jónak látja.

Hosszu időig nem hallottam Montana felől semmit.

Néhány évvel ez előtt meglátogattam az akkor még élt *Helli Ignác* országos képviselőt, a ki olasz neje révén fentartotta az olasz egyének és viszonyok iránt való előszeretettel. Olaszországról beszéltünk, megemlítettém alessandriai barátomat is.

— *Keresztifiam,* szólt mosolyogva. Hegyfalvi Hegyi Jenő. Az olasz nyelven és hadseregben kimondhatatlan név volt. Én találtam ki neki a *Montana* nevet. Különben ugy tudom, hogy mint zredes nyugalmaztatta magát. Szép birtokot vett s azon szép nejjével és fiával, a világtól teljesen elvonulva, ugy él boldogan, mint egy közönséges földmivelő. Mondják, hogy nagyon gazdag, de én csak azt mondom, hogy nagyon böles ember, a ki így el tud ettől a esunya világtól vonulni!!!

Visszaemlékezés.

— A „Zemplén” 2000-ik számába. —

Senki sem vonja kétségbe, hogy az élet-pálya bizonyos pontjához való elérésig sok a lelket biztató kanyargás a türelmes földteke nekünk jutott részén.

Az is bizonyos, hogy a még nagyon messze,

legfáradhatatlanabb Nimródót is hamarosan ki-meríti az a több kilónyi sárboeskor, mely járás-kelés közben a lába fejére telepszik.

— **Hamisborok Ujhelyben.** *Barthos József* főszolgabíró, szakértők társaságában, e hét folyamán több helybeli vendéglősnek borkészleteit vizsgálta meg. A vizsgálat nem várt eredményre vezetett. A szakértők mindjárt az első, ugynevezett kénsavas vizsgálatnál megállapították, hogy a *Csornyiczky István* „Magyar Király”-hoz címzett vendéglőjében, a *Deutsch Ignác* ipar-kávéházában és a *Deutsch Simon* „Vörös ökör”-hoz címzett koresmájában hamis borok kerültek az asztalokra. A hamis borokat, melyek a pécsi, villányi és budafoki, ma már hírhedt műborgyárakból vándoroltak a jöhiszemű vevőkhöz, hatósági pecséttel lezárták.

— **Villámos vasut banketje.** A Sátoralja-Ujhely és Sárospatak között létesíteni célbavett „keskenyvágányu helyi érdekű vasut” ügyének megbeszélésével a *részlet-tervek* alapján f. hó 20-án foglalkozott az érdekeltség. Eről az értekezletről, mely *Barthos Andor* dr. ministeri titkár, mint a keresk-ügyi minister kiküldöttje elnöklésével történt, mai számunk *Közgazdaság* c. rovatában adunk referátát. Itt a banketről írja tudósítók: Az értekezlet befejezése után, a vállalkozók az eljárásban résztveti urak tiszteletére *Bock* „Vadász-kürt” vendéglőjének étkezőjében fényes ebédet rendeztek. — Ujhely nagyközség elöljárósága helyett *Dókus Gyula* főjegyző, ugyis mint a város tősgyökere polgára volt az első, a ki a villámos vasut létesítése alkalmából megjelenteket s ezek közül első sorban *Barthos Andor* ministeri titkár, mint a kereskedelmi minister kiküldött képviselőjét éllette. — Utána *Barthos Andor* min. titkár, kedves földünk, a vasut mielőbb való létesülését öhajította szép dikiójában. — Később *Barthos József* főszolgabíró *Görgey László* ért, a *M. A. V.* miskolci üzletvezetőjéért, majd *Dókus Gyula* vm. főjegyzőjéért írtett pohárt. — *Szabó Zsigmond, Ballagi Géza* dr. és *Molnár János* főbíró Sárospatak város nevében, körülbelül egyértelemben, a városuk haladását előbbre vivő vicinális vasut létesüléseért dikióztak, éltetvén a kezdeményezőket és kiküldötteket. A vállalkozók mérnöke, *Neuwohner Jenő*, az engedélyesek nevében *Ujhely és Sárospatak* városok közönségéért és a ministeri kiküldöttekért írtett áldomáspohárt. — *Korányi Kálmán* ministeri főmérnök, mint egykor S.-A.-Ujhely lakója, ennek a városnak nagy előhaladásáról emlékezett meg szép felköszöntőjében. — Ezután még *Szabó Zsiga Barthos József* ért, az érelyes főszolgabíróért dikióztott. — Három óra után a jó kedv széles vágányain kitünő hangulatban folyt ebéd véget ért s az illusztris társaság eloszlott. — Kivánjuk, hogy a „villámos” ügye, melynek közfogójául tekinthetjük a fényes banketet, érje meg minél előbb lakodalmit is és hozza világra mindazokat a jókat, a miktől mi a két testvérváros közgazdaságának gyarapodását, boldogulását bizvást reméljük!

— **Farsangi meghívók.** A s.-a.-ujhelyi önkéntes tűzoltó egyesület, részben saját alapítókéjének gyarapítására, részben a „s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyesülete” javára 1899. évi január hó 28-án, szombat, a vasuti gyári zenekar és *Dandás-Lukács* bandájának közreműködésével a városi színházban (a szokásos batyubál helyett) *tánemulást* rendez. Kezdeté

mert eszményi világban ragyogó célpontig a küzdelmek utjai hosszúnak s majd rózsásnak, majd szuró tövissel íjesztők; de mindenek ellenére a gondos szülők drága öléből kibontakozó gyermekszív és ifjulék a boldogság ápolásának karján öhajt csak maradni, s az ember sarkában leselkedő vészszel, bajjal való foglalkozás kellemetlen mesterségére még csak nem is gondol. Ez az áldása annak a szép kornak! Különben a karmadul szerzetesek bámulatos életmegadásának rendszerét vehetné zsinórmentékül már a kis deák.

Persze, a deákélet édesége megizlelésének is járt utai vannak. Alap határozza, erős-e alattad a talaj? De félre minden böleskedéssel! A deák szülőföldéhez legédesebben és legigazabban vonzó szivecskéje a legalaposabban szokott beszélni.

Hiába keresed boldogságának rózsás lugasokba vezető útját, ha ott nem kutatód, a hol igazán van. — A én deákkori boldogságom a kötelesség hű teljesítésében és az epedve várt vakáció lázas várásában lelte alapját. Annak a boldogságnak kedves emléke az élet küzdőterén ma is serkentőm a lankadatlan munkára. Így jelenik meg ama korból egy-egy lélekvidámító kép — vászán a hű emlékezetnek.

Nem közönséges idő volt az, midőn az ungvári Arpádkori várnak két hónapra Isten hozzádot mondtam. Nem esoda *Kilene* évig ungvári deáknak lenni nem egyébb, mint ugyanannyi ideig a legszorosabb barátságban állani a vár gyönyörű bástyáival, a várdomb árnyas fáinak; de mégis földolog volt, így vakáció kez-

este 8 órakor. Belépődíjak: Személy-jegy 2 korona, család-jegy 4 korona, középpáholy 12 kor., oldalpáholy 10 korona. Páholyjegyek kaphatók: *László Béla* ur könyvkereskedésében. Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Asztali borról a rendező-bizottság fog gondoskodni. — *A sátoralja-ujhelyi általános ipartestület* a városi színházban f. évi február hó 4-én elszegényedett iparosok temkezés-költségeinek fedezésére zártkörű *táncestét* rendez. Belépődíj: személyenkint 1 ft., családijegy 2 ft., oldalpáholy 4 ft., középpáholy 5 ft. Jegyek előre válthatók az ipartestület elnökénél. Felülízetések a jótékonycél iránt való tekintetből köszönettel fogadtatnak és a „Zemplén”-ben nyugtáztatnak. A siker megteremtése körül 104 tagból álló rendezőség serénykedik. — *A „bodrogközi kaszinó egyesület”* f. évi január hó 28-án este 9 órakor, könyvtárának és takarékalapjának javára, özv. *Sennyey Pál* báróné öexcellenciája és *Mailáth József* grófné ömeltósága védősége alatt, saját helyiségeiben, zártkörű *táncestét* rendez. A rendező bizottság élén *Sennyey István* báró, mint elnök, *Benesik István* és *Révy G. Viktor* mint alelnökök állanak. — *A kassai kir. jogakadémia ifjusága* 1899. február hó 1. napján, a Schalkház-szálló dísztermében *Forgách Lászlóné* gné, *Liphay Béláné, Paksy Józsefné, Sennyey Gézné* báróné, *Sennyey Miklós* báróné és *Waldott Frigyesné* báróné urnök pártfogása mellett jótékonycélú *jogász bált* rendeznek. Személyijegy 3 ft., családijegy 3 személyre 6 ft., karzat 2 ft 50 kr. A fennmaradó tiszta jövedelem a segítő-egyesület javára fordítatik. Jegyek válthatók: *Jermey K.* utóda, *Quirsfeld János* és *Megay Gusztáv* urak üzleteiben és este a pénztárnál. Kezdeté 9 órakor. Felülízetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. — *A nagymihályi polgári olvasó-egyesület* f. évi február hó 4-én Nagy-Mihályban, a Barnai-szálló termeiben, zártkörű *táncestét* rendez. Kitiünő zenéről gondoskodva. — *A nagymihályi általános ipartestület* f. évi január hó 28-án, betegsegítő pénztára javára, Nagy-Mihályban, a Strömpl-szálló termeiben zártkörű *tánemulást* rendez.

— **Szoba-tüz.** Czili Eerene napszámos Dörzsik-utcai lakásáról a minap feleségével együtt a városba ment, otthon hagyva négy apró gyermeküket, akikre az ajtót is beesukták. A játszó gyerekek hogy nem, a gyujtóhoz jutottak s azt addig gyujtogatták, míg egyszerre csak ettől az egyik ágyban az ágynemű meggyulladt. A tűz gyorsan harapódzott s ha a szomszédban lakó *Fükszler Herman* szobalégény a bajt időjében észre nem veszi, nagy szerenesétlenség eshetett volna *Fükszler* az ajtót beverte, a füsttől fulladozó gyerekeket a szobából kiépelte. A tüzet aztán az előjött szomszédok beoltották. A gondatlan szülők ellen az eljárást megindították.

— **Grosz Vilmos megszökött.** Méltó feltünést keltett ez a közelebb elterjedt hir városszerte, sőt szenzációt támasztott szélesebb körökben, nevezetesen több pénzintézetben, még a hol váltóinaklégiója cirkulált a börzén, is a hol ez a nyughatatlan spekuláns szellem játszott; de mégis, ugy mondják, hogy leginkább vannak érdekelve és károsítva azok a kiskgazdák, a kik az eltűnt *Grosz* bizományi üzletéből hitelre gépeket vásároltak, mert ezeknek törlesztéses váltóit, mint új váltókat különböző intézeteknél ismét leszá-

detén, legnagyobb szeretettel esüggeni a kedves *Deregnő*. Ungváron sok száz vig deák töltötte napjait; hanem *Deregnő*ben már csak *Józi* bátyám és én lehetünk. Ugy halmazódtak a kérdések ajkamra, hogy alig jutottam szóhoz, szeliden édes anyámhoz simulva. Iskolai bizonyítványomat, mert hát azzal több *deregnői* tekintélynek kellett tisztelettelűdással beszámolnom, — jól a belső zsebbe rejtettem; közvetlen közelében rejtkezdedt a boldogemlékü *Hám-féle* stipendium, és a *Tompa „Virágregéi”*-nek jutalomkönyvül nyert diszpeldánya és hű öreül szegődött ama beces két rendbeli tárgynak. Tapogatóni sem kellett sokszor az uton; annyira éreztem, hogy minden rendben van. Szekerünk szépen haladt. Édes anyám a hűségese feleletekkel volt elfoglalva. Folyton csak azt lestem, látom-e a *deregnői* várkertbe vezető uton a két sorban huzódó jegenyefákat? Az édes anyai szerető szív közelében ma még jobban szerettem *Deregnőt*, mint valaha!

Deregnő a maga gólyafészkes házaival, a nagyuri kert a maga hű ismerősként integető fasaival, a példás rendben álló gazdaság a maga hagyományos fegyelmével, szóval: minden, a viszontlátás valami ritka örömről beszélt ma nekem

A harangláb kis harangja esti szóval már a vajáni hidon köszöntött. A *Netecs* partján őrt álló gémekek jelentették, hogy az én tanyám is közel. *Bodor cigány* régi kunyhója előtt oly erősen pattogott a tűz s oly fényt vetett a falu felé, mintha csak tiszteletemre gyujtottak volna örömtüzet. — Otthon vagyok. A jó atya és test-

Folytatás a II. mellékletben.

mitokatta. Grósz az utóbbi időben a Hegyalja és a Bodrogköz több községének regále-bérlője volt s ennél az üzletnél állítólag nagy veszteségek szenvedett. Ime, a merész, de nem reális számítások balul ütöttek ki, a hirtelen gazdalkodásra vágyó kufár szellem minden vagyonát vesztette, a nehéz és szennyes adósságok tengerében elmerült s a bűnös lelkiismeret súlyával menekült. Utjában sokaknak nehéz átka kiséri.

— **T-terebesi polg. önégegyező takarékpénztár és hitelegylet** — eimen új szövetséget alakult, melynek tagjai lehetnek *T-Terebes* és vidéke lakói, kik hetenként, mégpedig mindig vasárnap, 20 fillért fizetnek be 1—1 üzletrészvény után. A tagok jogosultak az évi nyereségy-osztalékra, továbbá az egyesület előlegeket és kölcsönöket ad, de esküjű saját tagjainak, még pedig a törzsbetűt 3/4-e erejéig jótállók nélkül, míg jótállók aláírásával magasabb összegekig is, és pedig 7—7 1/2 kamatra. — A hitelegyesületre, melynek célja tagjainak erkölcsi és anyagi jólétét és a takarékosági hajlam emelését előmozdítani, felhívjuk *T-Terebes* s a vele szomszédos községek lakosságának figyelmét. Az egyesület élén, mint elnök, *Szladék* Károly igazgató-főmérnök áll, ki nem kimél semmi fáradságot, hogy *T-Terebes* és környékének köznevelését a jó és üdvös törekvése buzdítsa. A szerencsés elnökválasztás biztosítja a hitelegyesület jövőjét. — t.

— **Eljegyzés.** *Sóhalmi* János, Zemplén szülőföldje, kir. aljárásbíró Szászvároson, f. hó 14-én tartotta eljegyzését özvegy *Czédly* Jánosné kedves leányával, *Rózsikával*.

— **Elfogott tolvaj.** A múlt héten a munkácsi rendőrkapitányság távirati megkeresésére, rendőrségünk elfogta *Greif* Rudolf beregmezei származású lakatoslegényt, aki azzal van vádolva, hogy Munkácsra egy hentesboltot föl-tört s néhány száz forintot ellopot. Elkísérték a megkereső kapitánysághoz.

— **Egy újabb lépés.** *Nagy Mihály* város fejlődéséről írja levelezőnk: A természet rendje az, hogy a fa árnyékában a sok apró esemete időtlen időkig esenevész marad; mert sem a napfény nem melegíti, sem a harmat nem fűreszti őket s az őszanya adta táplálékból is csak az el nem fogyasztott morzsák jutnak nekik. Ily óriásnak hívős árnyában *üdül* *Nagy Mihály* város is; mert bármely uton hagyjuk is el az utolsó viskót, túl a szegleten fehér mezbe öltözött tilalomkő áll. Ily kemény ölelő karok közt *Nagy Mihály* oly tulzsfoltlatta épült, hogy egy-egy szűk telken 5—20 különálló család lakik s azoknak szennyne-piszka, trágyája az udvart hosszavégig betölti. Csuda-e, ha a járványok minden neme oly gyakori, s oly kíméletlenül pusztít e jobb sora méltó városkában? De végre is meg van adva a mód, hogy a szaporodó lakosság a *tilalomköveken* túl is települhessen. Ugyanis városunk kiváló ügyésze, *Sulyovszky* István, egy zseni-sztrájkjal s *önzetlen lélekkel* keresztül vitte azt, hogy a vasuti állomás felé vezető ut mentén a parokhiális szántók, esere után, *Nagy Mihály* város birtokába jutnak, amelyek telkekké osztván, a

vérek ölelése és esője fogad. — A kedves nyári éj csak a deákélet legkedvesebb időpontjának, a nappal kezdődött vákációjának, kiszinezése és boldog folytatása volt; akár az éjjeli bakter, *Gümö Gyuri*, kürtje izesztő hangját hallottam, akár a *Hudák Bandi* híres pásztor csernye-kürtjének magával ragadó szép szólására ébredtem hajnalhasadtán: mindig csak arra gondoltam, hogy közel van már a *Gráven* urnál teendő látogatás, vagyis a kötelességszerű bemutatkozás az iskolai bizonyítvánnyal. Ez már szokás volt *Deregyőben*.

Tekintete után itélve, azt hitte volna minden ember fia, nemesak a kis és nagy deák, hogy *Gráven* ur a legszigorúbb ember a világon. Pedig aranyzivű ember volt szigorúságának kellő alkalmazása mellett, mikor a jó deákat fogadta, buzdította és olvasni való könyvekkel látta el. (Azoknak bővíben volt ám; ma is hirdeti a *Lónyay-könyvtár* az ő könyvszeretét!) Ha utnak eresztette a vákáció végén elszomorodó deákat, ismét a biztatás atyai igéivel bocsátotta el, a zsebet sem hagyván árván.

Nagy szivdobogás közt léptem be a *Gráven* ur költői rendetlenségéről híres, könyvekkel telt szűk szobájába, melynek falát egyetlen kép díszítette: *Kazinezy* Gábor könyvmatu areképe. A kép *Gráven* kiváló szeretetre méltatott barátját, az aranyjku szónokot és nagy magyar író, diszmagyarban tüntette fel. Többször néztem már gyermekek áhítattal azt a képet, különösen, mióta édes anyám, a *Lónyay- és Kazinezy-ház* történetének hü ismerője és alapos magyarázója, annyi sok zsepét beszélt nekem *Kazinezy* Gáborról. — Nagy volt az én meglepetésem ma abban a nevezetes *deregyői* szo-

lakás szűkében lévőknek előnyös áron adatnak el, és az építkezés ezen kültelkeken nem sokára meg fog indulni.

— **A felvidék eltótosodása.** Ezen a címen *Körösy* József dr., a székes-főváros statisztikai hivatalának érdemes igazgatója, mintegy 50 oldalra terjedő füzetet adott ki abból a nagyszabású tanulmányból, a mely részletesen ösmereti a magyar-tót nyelvhatár viszonyait, kezdve *Pozsony vármegyétől*, egészen *Zemplén és Ung vármegyékig*. Az előtűnk fekvő füzetke, *Bars és Hontvármegyéről* szól, melyeknek a magyarság és tótság révén elhódított községeit külön térképeken tünteti fel a szerző. A magyar- és a tótelelem endosmozisát és exosmozisát, kivált a nemzetiségi határvonalak mentén, tanulságos színes térképek szemléltetik. *Körösy* kimutatja, hogy sikerrel magyarosítani csak a nyelvhatáron kifejtett rendszeres munkával lehet s éppen ezért az ő vállalkozása rendkívül becsesel bír. Hazafias érdeklődéssel várjuk a nagybecsű munkájának sajtóalatt levő s kivált majd a mi vármegyénk nemzetiségi térváltozásainak történeti anyagát magában foglaló füzetét. A munka tisztajövedelme felvidéki tanítók jutalmazására fordítatik. — Az illusztris író lapunk szerkesztője fölkérte, hogy azt a nagybecsű történeti anyagot közlés céljából az „*Adalékok*”-ba engedje át, mit is szíves községünk megígért. Előre is köszönjük.

— **Önzetlen humanizmus.** Lélekemelő és megható esemény történt *Varannón* jan. 18-án, t. i. két árván maradt és az emberek jószívűségéből a társadalomnak megmentett szegénysorsu egyének házasságkötése. *Szitzkanics* János eszmadia mester és *Dzurizsko* Anna kelt össze, kiknél az örömszülőket *Rosenblüth* Sándor kereskedő és neje *szül. Keller Helén* képviselték, illetve helyettesítették. Nevezett kereskedő-pár a leány kiházásításánál eklatáns példával bizonyította be, hogy az önzetlen humanizmus még nem halt ki az emberek szívéből és hogy a keresztény és izraelita polgártársak között nem tesznek különbséget az üdvözítő eme szent szavai: „Szeresd felebarátodat, mint te magadat!” Az ifjú házaspár jöltevének köszönet, hála és elismerés! r. l.

— **Névváltoztatás.** *Felberbaum* Bernát helybeli polgártársunknak *Lajos* és *Vilmos* fiai vezetéknevet — belügyministeri engedéllyel — „*Fenyő*”-re változtatták át.

— **Finkey Ferenc dr. tankönyvéről** (A magyar büntető eljárás tankönyve, írta *Finkey* Ferenc dr. képvis. egyetemi m. tanár, a Sárospataki jogakadémia nyelv. r. tanára. Kiadta *Policzzer* Zsigmond. Ára. 8 korona) a „*Nemzet*” jan. 20-iki számban *Horvát Lipót* dr. egyebek közt így ír: *Finkey* rendszeres tárgyalja az egész anyagot, mindenre iparkodik kiterjeszkedni, de azért nem válik böbeszedűvé, sőt néha talán túlságosan takarékoskodik nemesak a szóval, de az argumentummal is. *Finkey* ugyan főleg *Bennecke* és *Doehow* kiváló művei nyomán halad, de azért könyve figyelemreméltó és kétségtelenül hasznos munkát zégzett, mikor a magyar tanuló ifjuság kezébe tankönyvszerű kézikönyvet adott. Előadása igen értelmes és a tanuló ifjuság nagy haszonnal forgathatja a könyvet.” Az

bában! A deáköröm a legmagasabb fokra hágott itt. Valami kimagyarázhatatlan dolog történt. A kinek tisztelt képe a falun függött, most véletlenül, mint *Deregyőben* vendég, maga is jelen volt a kis szobában a *Vay* Ádám gróf társaságában. Itt láttam magam előtt *Gráven* urnál a nagy magyar író, *Kazinezy* Gábor, először életében. Eppen jókor jött e kedves jelenet vákációm kezdetének boldog pillanatához. Bizonyos lelkesítő büszkeséget éreztem magamban, hogy már én élő magyar író láttam a *Kazinezy* Gábor szeméjében.

Gráven és *Vay* Ádám gróf után *Kazinezy* Gábor is elolvasta iskolai bizonyítványomat és mély megilletődéssel hallottam ajkáról az Isten éltessen! édes szavait.

Gráven ur, a deákok jóakaró atyja, biztatója, segítője kegyesen megengedte, hogy a Várkertbe mehettek és ott egy kosár nyakas körtét kérhetek a hetes- és méhésztől, — kit *Mudi* Estvánnak hittak, s a nagy bibliás ember hírében ismertük faluzerte őt.

A gróf és *Kazinezy* pedig egy kis kuglizásra készültek a park nagy gesztenyesorai aljában. Nagy figyelemmel kísértem beszédüket és minden mozdulatukat. Ugy vettem észre, hogy nines állítólag. Nem megyek én, — gondolám hirtelen — a Várkertbe a felajánlott nyakas körte birtokomba vétele végett, hanem — inkább a nagy magyar író kugliállítója leszek, ha itt a kedvező alkalom.

Ugy is történt.

Azóta sohasem felejthetem el *Kazinezy* Gábor alakját.

Paszlavszky Sándor.

érdemes könyvből, mikor még sajtó alatt volt, mi is közöltünk mutatványt lapunk hasábjain. Most hogy elhagyta a sajtót és az esküdtzéki intézmény életbeléptetésével szinte nélkülözhetetlen kátéjává lett a magyar esküdtzéki iudikaturának, újra is felhívjuk igen tisztelt barátunk és munkatársunk *Finkey* tanár érdemes könyvére a közfigyelmet.

— **Mit jelent ez a szó: magyar?**

Marienesu Atanáz dr., a nagyváradi tábla kitűnő tagja, ezzel a kérdéssel régóta foglalkozik és nagy előszeretettel. Régóta török rajta a fejüket tudósaink, hogy mit is jelent tulajdonképpen a magyar szó, — de eddig határozott eredményre nem jutottak. *Marienesu* most egy kis füzetében végigcáfolja az összes előtte felállított hipotéziseket és felállít egy újat. A füzet *Nagyváradon* jelent meg. Szerinte a magyar név a *mag* és *ar* elemekből áll. *Mag*, illetve *y-al* lágyítva, *magy*, *mezót*, az *ar* pedig *embert* jelent, a miért is *magyar* — *mező*-ember — *mező*-lakó. Annyi mint a német *Feldman*. Ezt a véleményét hosszas nyelvészeti magyarázatokkal kísérli beigazolni, — a minek a felülbíralata szakemberek dolga. *Kuriószumból* megemlítjük, hogy *Vámbéri* szerint magyar — uralkodó, hatalmas. *Patrubány* Lukács szerint magyar — Mars vidéki ember. *Hunfalvy* Pál szerint pedig magyar — földferfi, földember. Ezek után ismételve kérdezzük: Mit jelent vajjon ez a szó: magyar?

— **Köhögés.** gyakran előhírnöke a tüdőbajnak s nem megszüntetése. A *Szt-György*-teát és *Szt-György*-hurut por, mint olyan szereket, melyek már sok ezer esetben eredménytelen használtattak, melegen ajánlhatjuk t. olvasóinknak. E kitűnő készítmények nemesak a köhögést, hanem a légeső és gége összes betegségeit, valamint rekedtséget és asthmát is kiváló sikerrel gyógyítják. Teljesen ártalmatlanok, gyermekeknek is beadók. Valódi minőségben csak a *Szt-György* gyógyszerárban kaphatók (*Bécs*, *V. Wimmergasse* 33.) A 2 csomag ára 1 ft. 20 kr. porto nélkül.

— **A zsidók a szabadságharcban.** *Bernstein* Béla dr. szombathelyi rabbinak most megjelent nagybecsű könyve viseli azt a címet, a mely könyvben hősi tettekből font a magyar zsidóság szabadságharcosai számára koszorut. A könyvhöz *Jókai* Mór dr. írt előszót. Ajánljuk t. olvasóink szíves érdeklődésébe.

— **Különös szerencse.** Olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy a budapesti bankház *TÖRÖK* A. és *Tsa* ezelőtt is mily szép és nagy nyereségeket jutatótt vevőinek; a most befejezett 3. osztálynál ismét a legnagyobb *tőnyeresémet* 80,000 koronát nyertek a 83061. sz. sorsjegyre továbbá több 5000, 2000, 1000, 500 koronás és több egyéb nyeresémet fizetett ki ezen szerencsétől kegyelt főúrada. *Török* A. és *Tsa* bankháza a nyereségeket az érdekelteknek nagyon pontosan fizeti ki, vevőiket pedig jól és megbízhatóan szolgálja ki; emellegva *Török* A. és *Tsa* budapesti bankházát olvasóinknak legmelegebben ajánlhatjuk, mert ezen cég a bizalmat megérdemli.

— **A t. hölgyközönségnek.** A sok év óta Budapest, Szervita-téren fenálló *Ats* és *Társai* s *Gartner*, *Holvay* és *Társas* cégek, melyek eddig külön-külön érdemelték ki vevőik bizalmát, értesítik a n. é. hölgyközönséget, hogy női divat-és konfenció üzletüket *Ats és társa utóda* *Gartner, Holvay* és *társas* cég alatt egyesítették. — Ez az egyesítés abba a helyzetbe jutatta ezen hírneves céget, hogy az eddiginél is jóval nagyobb gond lal teljesítheti a megrendeléseket jutányos árák mellett. Állandó nagy rakárt tartanak a legkiválóbb és legizlésőbb divat-újdonságokból, miért is a t. hölgyközönség sajtó-érdekét védi, ha szükségleteit e megbízható cég-t nélfedezi.

Báli selyem 45 krtól 14 fnt 65 krig

méterenként — valamint fekete, fehér, színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 fnt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstából is vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig póstafordultával küldenek:

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbéllyeg ragasztandó. — 4.

Irodalom.

A Magyar Könyvtárnak most megjelent novemberi sorozata ismét csupa nagyírókú könyvvel gyarapítja a derék vállalatot. A 71. szám „*A fősvény*”, *Molnár*-fordítás. A 72. szám *Jókai* Mór „*Fekete vár*” című új drámáját tartalmazza, — A 74—75. füzet folytatja a „*Magyar Könyvtár*” Aranykiadásait, melyek hivatva vannak, nagy nemzeti költők műveit a kevésbé jómóduakra nézve is hozzáférhetőkké tenni. Végre a 76. füzet a külföldi irodalmak elbeszéléseinek az a gyűjteményét foly-

tatja, melyből eddig a francia és az olasz „elbeszélők tára” indultak meg. A „Magyar Könyvtár” egy-egy száma 15 kr.; az eddigi számok jogdíjüket szívesen megküldi a kiadó: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai). Budapest, Andrassy-út 21.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű foyóirat január 15-iki 2-ik füzeté értékes tartalommal jelent meg. Tartalmazza e füzet: I. Hubay Jenő hírneves zeneszerzőnk legújabb magyar dalát, „Szomorúság a szívem szerelme”. II. Greizinger Iván remek szép „Angela” gavott tejját zongorára, I. L. Lincze Pál, „Viszontlátásra” című behízelgő zenéjű snájdig polka francisoját. IV. a most felkapott svéd zeneszerző Halfdan Kjerfűt, poetikus „Notturmo”-ját. Minden füzeté ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkeveltségű zenemű folyóiratnak. Egy-egy füzet mindenkör 10 oldalon a legszebb s legikerültebb divatos zenei dalokat hozza-negyedében 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 ft. előfizetéséért, egyes számot 25 kr-ért, ha az összeg előre beküldetik. Előfizethető a most meginduló VI. évfolyamra csak a „Zenélő Magyarország” Klóner Ede zenemű kiadóhivatálában Budapest VI. Csengery-utca 62 a. honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

Egyesületi élet.

A s.-a.-ujhelyi izr. nőegyesület 1899. január 7-én rendezett táncestéje eredményének kimutatása:*)
 Belépőjegyekért befolyt: . . . . . 198 ft — kr.
 Felülfizetésekért, illetve adakozásokért . . . . . 256 ft 50 kr.
 Páholyokért (oldal és középpáholy 6 ft) . . . . . 108 ft — kr.
 A „Felsőmagyarországi Hírlap” kiadott alkalmi lapjéért begyűlt összegből átadott . . . . . 1 ft 70 kr.
 Összesen: . . . . . 564 ft 20 kr.
 Kiadás: . . . . . 205 ft 05 kr.
 Maradvány: . . . . . 359 ft 15 kr.

Zinner Henriké, Waldman Adolfné dr.-né, e. alelnök. e. pénztáros.
 Teich Zsigmondné, Kornstein Jenő, e. titkár. e. elnök.

Felülfizettek, illetve adakoztak: 10 forintot: Wallis Gyuláné grófné, — 9 forintot: Teich Zsigmondné, — 7-7 fto: Dókus Gyula, Kincsesy Péter, Meezner Gyula, — 5-5 fto: Gutman Mór (Luka), Zinner Henrik, Gutman Izrael (Szerdahely), Braunfeld Samu (Kassa), Roth Bernát, Kellner Ede, Ipartestület, Teich ezredorvos (Kassa), Klein Simon (Bpest), Schwarz Ferenc (Nagyvárad), Goldschmid Armin, Kun Frigyesné, Neuschloss Miksa (Bpest), Blajer Béla (Kálós-Semlyén), egy magát megnevezni nem akaró, — 3-50-3 ft 50 krt: Fornszeck Béla, Grünstein Odón, Nánási Adolf dr. (O.-Liszka), Schön Vilmos dr., Kátai Mór (Beesked), — 3-3 forintot: Haas Lipót, Widder Gyula, Gömörly Lipót, Mezei Ernő (Budapest), Markovics Miksa, Kaufman Márk, — 2-50-2 ft 50 krt: Erényi Manó dr., Ákos Arnold, — 2-2 forintot: Roth Vilmos, Kornstein Jenő, Fleiszner Frigyes, Grünbaum Simon, Waldman Adolf dr., Rosenthal Sándor dr., Kornis Miksa (Bpest), Kondor Miksa dr. (Spatak), Haas Bertalan dr., Juhász Jenő, Kellner József, Alexander Manó, Szöllösi Artur, Schön Sándor, Ligeti József dr., Szánky Nándorné, Davidovics Adolfné, Weisz Kálmáné, Szakácsy Károly, Ehlert Gyula, Karton Zsigmond (Csermely), Weiszbrunn Zsigmond (Beesked), Reich Jenő dr. (Bpest), Reichard Armin, Fried Samu dr., Révész Miksáné dr.-né, Székely Aron, Blumenfeld Lajos, Szücs Jenő, — 1-50-1 ft 50 krt: Vass József, Vértési Zsigmond, Grosz Dezső dr., Lövy Adolf, özv. Kornstein Mórné, Keresztessy Gyula, Blum Artur (Tolcsa), Bernáth Aladár, — 1-1 fto: Czako Ignác, Haas Mór, özvegy Kornstein Ignácné, Pékár Gyula, Pékár János, Roth Mór, Barthos József, Reich Lipót, Bánóczy Kálmán, Gerő Aladár, Nagy Armin dr., Korinkó János, Klein Pál, Kellner Soma dr., Deesényi Sándor, Nemes Sándor, Haas Adolf, Rosenberg Sámuel, Rosenberg Bernát dr., Reichard Lajos, Zinner Adolf, — 50-50 krt: Lichtenstein Jenő, Reich Artur, Radó Miklós, Biró Pál, Klár Andor, Gortvay Aladár, Lang Ferdinánd, Vadász Antal, Saláta Károly, ifj. Meezner Gyula, Békéssy Ignác dr. és Löschinger Hugó.

Fogadják a nemesszívű adakozók az egyesület nevében hálás köszönetemet.
 S.-A.-Ujhely, 1899. január 12-én.

Teich Zsigmondné,
 e. elnök.

Tudomásul.

A múlt évi október hó 31-én közölt kimutatásom pótlásul bejelentem,**) hogy Erzsébet királyné ő felsége emlékszozára Aranyos-Patak községben még a következők adakoztak: Aranyos-Patak község 2 kor. Petro Mihály, Ragán György, Szeziranka György, Balog Mihály, Seiránka Mihály id., Petro Mihály id., Szeziranka

*) Múlt számunkból kimaradt.

** Ez a bejelentés még a múlt évi nov. hó 7-én érkezett szerkesztőségünkbe, de irataink közé csuszva csak most akadunk rá Boesánat, hogy késedelmesen közöljük.
 Szerk.

Mihály ifj., Petro Mihály ifj., Balog András, Dzsanna János, Janosov János, Gajdos Mihály és Janosov Mihály 20-20 fillér, összesen 4 korona 60 fillér.

Métely János,
 kjsz.

A varannai ifj. egyesület bálja, írja tudósítónk, f. hó 15-én volt. A jótékony cél érdekében sokan gyűltek össze az estére s így a mulatság anyagi tekintetben is, jövedelmében is igen sikerültnek mondható. A vendéglő nagyterme igen csinosan volt díszítve zöld galakkal, a résztvevő táncoló közönség a polgárság és az intelligencia sorából megtöltötte a nagy termet. Egy órával a tánc megkezdés után ugyan tűz ütött ki a város egy mellékutcáján, de szerencsére csendes idő lévén, nem harapódzott tovább, s így a mulatságot csak egy-két percre zavarta meg. A tánc reggeli 6 óráig tartott, s így a táncoló fiatalok megelégedetten távozott a mulatság színhelyéről. A táncoló hölgyközönség sorában ott láttuk: Antalóczy Margit, Gaal nővérek, Guzeo Heni, Fülöp Ernike, Zseltyay Ida, Sepitko Mariska, Kreiger Gizus, Szedelényi Anna stb. kisasszonyokat.

Számadás

a Varannón 1898. dec. 18-iki és az 1899. jan. 6-iki gyermek-előadásokról.
 Bevétel: Jegyekből . . . . . 148 ft 84 kr.
 felülfizetésekéből . . . . . 28 ft 20 kr.
 összesen: . . . . . 177 ft 04 kr.
 Kiadás: . . . . . 88 ft 81 kr.
 maradt: . . . . . 88 ft 23 kr.

Ez az összeg az orgona és a dedó céljaira átadott.

Ezen alkalomkor felülfizettek a jótékony célra: Verner Gyula 3 ft 10 kr., — Lampel N. 2 ft 30 kr., — Csöke J. dr., Rónay Ernő, Füzesessy P. 2-2 fto, — Bodor G. 1 ft 50 kr., — Roser Jenő 1 ft 30 kr., — Mauks Arpad 1 ft 20 kr., — Filieskó M. 1 ft 10 kr., — Diószeghy János, Korimszky P., Rónay A. 1-1 fto, — Bélafi N. 80 kr., — Ureezky B., Spineti K., Gaal S., Strasser N., Pikna P., Rosenblüth, N. N. 60-60 krt, Kerekes A., Gaal dr., Novák dr., Zékány S., Princz A. 50-50 krt., — Jakubieska Julia 40 kr., N., N. 30-30 krt, N. N. 10 kr.

Fogadják a nemes szívű felülfizetők áldozatkészségükért a jótékony cél nevében legforróbb köszönetünket.

Varannó 1899. jan. 16.

Tomesányi Kálmán. Zseltyay Bogdán.

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A.-Ujhelybe küldendők.

Az „Adalékok” a népiskola szolgálatában.

(Sch) Az „Adalékok”, mely folyóirat a jelen évvel pályafutásának öt-ik évét kezdte meg érdekes és értékes tartalommal folyton gyarapodik és izmosodik, oly tárházát fogja képezni Zemplén vármegye orográfiajának, minővel kevés megye fog dicsekedhetni.

Az „Adalékok” Zemplén-vármegye történetének, népismeretének, régészetének, nemkülönb hely és helység ismeretének oly kincs bányájává női ki magát, melynek sem könyvtárból, sem tudományos ember asztaláról hiányozni nem szabad.

Nem szándéksom itt e helyen az „Adalékok”-nak reklámot csinálni, nem pedig azért, mert annak sem buzgó szerkesztője, sem tartalma erre nem szorult; de még kevésbé kell azt tenem tanító-társaimmal szemben, kik ismerik e füzeteket és azokat megbírálni is tudják.

Egy más körülmény az mely most a tollat kezembe adja és e füzetekkel e helyen való foglalkozásra készlet.

A múlt év novemberi és ez év első füzeté oly közleményt hoz a szerkesztő tollából, mely általános értékén kívül, az iskolára, különösen Zemplén-vármegye földrajztanítására speciális és a tanító figyelmére méltó újítás.

Dongó Gy. Géza, szerkesztőben csaknem tagadja meg magát a volt tanár, a pedagógus. „Zemplén vármegye történelmi földrajza” című közleményének IX. fejezetében oly tere lép érdekes fejtegetésében, mely valóságos új rendszer, utmutatás az a vármegye hegyrendszerének módszer tanításához.

Különb álljanak itt a közlemény írójának saját, erre vonatkozó szavai, melyekhez és a rendszer gyakorlati alkalmazásáról a legközelebbi jövőben fogok még szólni.

Hegyláncolatok — hegycsoportok, — hegycsucok.

Vármegyénk területét — I. számítva a Tapoly-Ondava-menti síkságot, a Bodrogkört, a Takakört és a legdélibb fekvésű Sajó és Tisza között — hegyek borítják. A síkfold és hegyesség területe egy viszonylik egymáshoz, mint 1: 5-höz, vagyis a 6300 □ kilométernyi kiterjedésből 5040 □ kilométernyi térséget, mintegy 800,000 kat. holdat, hegysek és fensíkok foglalnak el.

A vármegyénk területén fekvő hegyeket, mint hegyláncolatokat, jeles szaktudósunk Hunfalvy János foglalta először rendszerbe s neki köszönjük vármegyénk hegysegeinek orográfiai tudományos leírását. Hunfalvy előtt Szirmay Antal írta meg a vármegye földrajzát, részletesen bár s kiváló helyősmérrel, bár, de a Szirmay-féle helyrajz a tudományos rendszer teljes hiával van. Szirmayval szinte egy időben foglalkozott a vármegye geográfiajának ösmertetésével a tudós Vályi, de a hegyrendszerre sulyt ő sem fektetett. Még a XVIII. század második tizedében is jelent meg egy tudományos értekezés, mely a sötétben tapogatódik s a vármegyénk északi határán húzódó Kárpát szakaszról azt tanította, hogy „Tatárország felé terjed, a magyarok pedig Tarzalnak mondják.” A vármegye hegyrendszerének tüzetesebb és a sok tekintetben avult Hunfalvy-féle leírást helyreigazító ösmertetése mind máig várat magára. A jelen közlemény koránt sem akar olyan színben feltűnni, a mely Hunfalvyt lebecsülné és csupán csak a próbálkozásnak avval a szerény igényével lép az „Akk” t. közönsége elé, hogy a Hunfalvy-rendszert jobban szemléltesse itt-ott pótolja s helyenkint világosabbá tegye.

A Hunfalvy János megállapította hegyrendszer, vagy, ha jobban tetszik, hegyláncolatok vármegyénk területén — északról délnek haladva — a következők:

- I. A zempléni Beszkédek (v. sztropkó-szinnai hegycsoport.)
- II. A Vihorlat—Guttin trachit-hegyláncolat zempléni szakasza.
- III. A zboró—varannai hegyláncolat zempléni szakasza.
- IV. Az eperjes—tokaji hegyláncolat zempléni szakasza. (Ennek legdélibb nyulványa: a Tokaj Hegyalja.)

Mi, a folyóvizek alkotta természetes határvonalakra, nemkülönb az egyes hegyláncolatok köztbeli egységére való tekintettel, a Hunfalvy-rendszert így bővítünk ki:

I. A zempléni Beszkédek. Tagjai:

- a) a Tapoly—Ondava-közi csoport,
- b) az Ondava—Olyka-közi csoport,
- c) az Olyka—Laborcz-közi csoport,
- d) a Laborcz—Udva-közi csoport,
- e) az Udva—Cziróka-közi csoport, végre
- f) a Cziróka—Ung-közi csoport.

II. A zempléni Vihorlát. Tagjai:

- a) a Laborcz—Cziróka—Kemence-közi délnyugati csoport,
- b) a Kemence—Cziróka—Ulyka-közi északkeleti csoport.

III. Az eperjes-tokaji trachithegység.

Tagjai:

- a) az Olsavka—Tapoly-közi (vagyis simonka-varannai) csoport;
- b) az Olsavka—Ternava—Tapoly-közi (vagyis a dargói) csoport;
- c) az Olsavka—Ronyva—Helmecze-közi (vagyis a szilvasújfalú—mátyásházi) csoport;
- d) az Alsó-Hernád—Alsó-Bodrog-közi csoport (vagyis Ujhelytől Tokajig számítva a Tokaj-Hegyalja.)

IV. Magukban álló hegycsomók:

- a) a velejte—toronya—lalmaczi,
- b) az imreg—szürnyegi,
- c) a szentes—király-helmeczi,
- d) a kövesdi.

Az itten I—IV. csoportosított hegyrendszer, melyet nem önkényből, hanem meglévő természeti vagy gyakorlati viszonyokból merítettünk és a mely osztályozás, mint igénytelen javaslat, vármegyénknek vizraji viszonyain nyugszik, Zemplén hegyrajzában (orográfiajának) rendszeresebb áttekintését megkönnyíti.

Mielőtt áttérnék az egyes hegycsoportok ösmertetésére, közlöm Czako Ignác t. munkatársamtól a következő Táblázatot, melyet az „Adalékok” számára volt szíves összeállítani s a mely táblázat az egyes hegycsoportok főbb csucainak magasságmérteit szemlélteti, megjegyezvén, hogy a magasságmérteket abszolút számokkal vannak kifejezve, vagyis azt mutatják, hogy az illető hegycsucs az Adria tengerszintjéhez mérten hány méternyi magasságban fekszik? (Polytatjuk.)

Tanügyi állapotok.

— Lapszemle. —

(Polytatás. és vége.)

Érdekesnek tartjuk a francia el. isk. rendszernek főbb vonásait a következőkben ismertetni. A gyermek fölvehető 6 éves korától 14 éves

korai
 téség
 vétség
 betölt
 bizony
 gyerm
 nem
 keket
 ergől
 vagy
 rajta
 zetbe
 bajár
 tet se
 náni.
 az os
 szini
 getés
 enged
 könyv
 tatvar
 megk
 tanu
 vény
 isko
 felső
 fenyit
 igazg
 hatja
 más i
 rasho
 joga
 jak b
 alkot
 a II.
 (felső)
 tanu
 soroz
 séges
 het, s
 arról
 het a
 vey
 mara
 osztal
 elmar
 a kívá
 telene
 ugyan
 letese
 egyik
 tével
 tanu
 iuzetb
 minde
 be eg
 világo
 mara
 csütör
 lán ki
 tanra
 ként
 tos; s
 helye
 osztál
 az é
 felada
 hibák
 igen s
 nál. A
 okos
 utasít
 velési
 hogy
 intézn
 datuk
 mege
 terhel
 elmél
 egyet
 tenni
 tatni
 megt
 komo
 alapo
 a gya
 sabb
 a nép
 tanító
 által
 tolt m
 még a
 hatik
 dolgoz
 szerre
 vagy
 ezzel
 tanula
 mely
 sától
 annak
 az ut

koráig az iskolakötelezettség a 13. életév betöltéséig tart. A népiskolából kizárni súlyos fegyelmi vétség vagy erkölcsi hiba miatt csak a 13. évet betöltött tanulókat lehet. A felvételt orvosi bizonyítványt is kívánunk arról, hogy az illető gyermek a többiekre esetleg veszedelmes bajban nem szenved. De megóvják az iskolás gyermekeket az erkölcsi magától is az által hogy a rossz ergősü gyermeket az iskolából egy időre kintjék, vagy más iskolába teszik át, a mi többnyire fog rajta; ha ez sem segít, akkor valami javítóintézetbe helyezik el. A rendtartás a pontos iskolabajarást szigorúan megköveteli. Az iskolai épületet sem szabad iskolai czélon kívül egyéb használni. Idegennek tanfelügyelői engedély nélkül az osztályokba lépni tilos. A nyilvános iskolákban színi előadásokat tartani nem szabad; sem a kéregetés, sem a kisorsolás, sem a gyűjtés meg nincs engedve. A főfelügyelő engedélye nélkül sem könyvet, sem kéziratot, sem semminemű nyomtatványt használni nem szabad. A tanítás megkezdése előtt az osztályfőnök szemlét tart a tanulóknak fölött; a tisztátlankat hazaküldi. A törvény kötelezi a szülőket, hogy gyermekeket az ingyen iskolázás fejében tisztán tartsa s hogy a tanítók felszólítására az iskolában megjelenjen. A testi fenyték li van zárva; súlyos vétség esetén az igazgató két napra, a tanfelügyelő egy hétre kizárhatja a tanulót; esetleg arra kötelezhetik, hogy más iskolába menjen át. Több időre való kizárásról csupán a tankerületi főfelügyelőnek van joga.

A főlvev tanulókat három folyamba osztják be, a 7. éven aluliak az előkészítő osztályt alkotván. Az I. (elemi) folyamba a 7-9 éveseket, a II. (középső) folyamba a 9-11 éveseket, a III. (felső) folyamba a 11-13 éveseket veszik fel. A tanulókat e folyamokban aztán tehetségük szerint sorozzák az első vagy felső osztályba. A tehetséges tanuló egy év alatt két osztályt is végezhet, s mihielyt az illető folyamat elvégezte, s az arról szóló bizonyítványt megkapta, rögtön átléphet a következő folyamba. Ellenben a gyöngye vagy hanyag tanuló több évig is egy osztályban marad, a minék az a jó oldala, hogy egy-egy osztály tanuló körülbélül egy fokozatnak; az elmaradottak nem nyugózik az osztály haladását; a kiválóak pedig haladhatnak gyorsan, nem kénytelenek a lassabbakhoz alkalmazkodni.

Egy-egy folyam két osztályban a tananyag ugyanaz; csak hogy a másodikban kibővítve, részletesebben adják elő; ez könnyíti meg az átlépést egyik osztályból a másikba. A tanfolyam végzetével bizonyítványt kapnak. E bizonyítványt a tanuló feladványos füzete alapján adják ki, mely üzetbe iskolabálpésétől kezdve minden tárgyból minden hónapban készített első dolgozatát írja be egész kilépéséig, úgy, hogy abból haladása világosan megítélhető. E füzet az iskola tulajdona marad, s azt az irattárban őrzik.

A heti óraszám minden osztályban 30; a csütörtök teljesen szabad, ez a nap van az iskolán kívül történő hitoktatásra szánva. Az erkölcs tanra naponként egy, a francia nyelvre naponként két óra van szánva. Az eredmény bámulatos; szabatos és könnyedén fejezik ki magukat, helycsírasi hibát pedig már az elemi iskola felső osztályaiban is alig tesznek. Míg nálunk? Még az érettségi, még a képesítő vizsgálati írásbeli feladatok is hemzsegek a stiláris és helycsírasi hibáktól. Pedig a francia helycsírás és szórend igen sokkal nehezebb és bonyolultabb a magyaránál. A siker ritka, természetesen, a gondos és okos javításban rejlik.

A népoktatási intézetek számára kiadott utasítás és tanterv igazán egyike a modern nevelési művészet legszebb alkotásainak. Tény, hogy ma Franciaország összes közoktatásügyi intézményei közt a népiskolák felelnek meg a feladatuknak legjobban. Az óvó a gyermekeket megerőlteti; a középiskola csak az emlékezetet terheli s a vizsgákra dolgozik; a tanítóképzők az elmélet kedvéért a gyakorlatot elhanyagolják; az egyetem pedig a középiskolák önállóságára képtelen ifjúságot nem bírja az önálló kutatásra szoktatni; de a népiskola az elemi ismeretekre jól megtanít, sötéleggé nevel is; tanulóit a becsületes, komoly munkához szoktatja s megadja nekik az alapot, amelyre később építhetnek. Ha egyszer a gyakorlati étellel s a helyi viszonyokkal szorosabb kapcsolatba jut, igazán meg fogja közelíteni a népiskola ideálját.

Rendkívül megkönnyítik az elemi iskolai tanítók dolgát az államtól kintünő paedagogusok által íratott tankönyvek s a mindegyikökhöz csatolt módszeres vezérfonalak. Egy kis szorgalommal még a hiányos képzettségű tanító is urává válhatik ez által tárgyanak s képes azt helyesen feloldozni. Vegyük ehhez, hogy mint egyéb tanszerrel, úgy tankönyvvel is ingyen látja el az állam vagy a község az összes népoktatási intézeteket; ezzel elesnek a tankönyv- és tanszer-mizériák; a tanulás zavartalanul folyhat az első perctől kezdve.

Az utasítás egyik legértékesebb része az, mely a tanítót e fokozat tárgy agyonmagyarazásától óva, a józan észre hivatkozik s főképen annak fejlesztését követeli. Egyebet is követel ez az utasítás: hogy a néptanító nevelőjük legyen

a reá bizott gyermekeknek. Voltaképp ez a czélja az egész erkölcsi oktatásnak is.

A tanulók létszáma 30 évvel ezelőtt egy-egy osztályban még 150 is volt; ma az elemi osztályokba nem vesznek föl többet 50 nél. Az elméleti oktatásra azonban ebből az elemi folyamban 20, míg a felsőben csak 15 óra jut; ellenben míg a rajzra, kézimunkára az elemi folyamban csak 5 órát fordítanak, addig a felső folyamban ez az óraszám 9-re emelkedik; a fiuknál is kiknél a női kézimunka helyét a fa- és vasipari műhelybeli gyakorlatok foglalják el; e gyakorlatokon Párisban évenként mintegy 40-60,000 tanuló vesz részt; az oktatás elméleti részét maga a tanító, gyakorlati részét ez erre fölfogadott iparosmester végzi. A leányiskolákban viszont háztartási tanfolyamok vannak, melyekben a felső folyam tanuló főzni, mosni, vasalni tanulnak csoportonként felváltva. Főztüket maguk eszik meg; a költséget a város szolgáltatja.

Épület, udvar, világosság, berendezés felszerelés, tanszerekkel való ellátottság tekintetében a francia népiskolák szinte tökéletesek. Az állam és a községek aldozatosságát e tekintetben határt nem ismer. A miről mi szegény magyar tanítók — kik czélszerűtlen iskolaépületekben, még a legfontosabb tanszerek nélkül is szűkölködve — almodni sem merünk, az ott meg van valósitva rég. A tökéletes berendezés szinte a túszáig megkönnyíti a tanító munkáját és elszoktatja az erőfeszítéstől, a leleményességet pedig rá nézve feleslegessé teszi.

A rovatvezető postája.

* H I — Jablonicz. Szívesen tettem eleget becses kérésének. Távozásra meglepett, de ha be akarja bizonyítani, hogy a rovatához annyira ragaszkodik, mint a mily nagyra becsülték jeles tehetségét, úgy maradjon ez után is a távolból hű munkatársunk. Üdvözlést és szerencsekívánatot!

R. vezető.

CSARNOK.

Esküvő előtt s után.

*Az asszonyt, hogy leány volt még
Dicsérgették szüntelen:
— Derék egy lány! vegye csak el!
Egy nyelve van s hét keze.*

*Most tudom csak, hogy biz abból
Nem volt igaz semmi se;
Mert az édes feleségnek:
Hét nyelve van s egy keze.*

B. L.

„Teremtette bika!”

(Müferdités.)

A vasas német — még Bach idejében — kit most ugyancsak költögetnek mohos sírjából, épen a sűrű fákkal beültetett temető mellett ficinkoltatta el paripáját, mikor a nagyhangú rektor a „Már oda térek...” kezdetű éneket rázendítette. Ettől úgy megjéjt a ló, hogy a németet azonban a porba teremtette. A szegény feltápáskodik és szétnéz, és a fáktól mit sem látván, felkiáltott: „Teremtette bika!” Hát azt hitte a becsületes rektor, hogy a falu bikája bömbölte el magát.

Hát hiszen: *teremtette bika*, én is azt mondom. Nem is egy, de kettő. Ott öklelőznek már, idestova egy év óta odefenn. Meg megszűnnek a viaskodástól, hogy negyvenegyszer száz forintnyi napi kosztravalót el-felvehessenek s aztán újra összemennek. Hosvai-Arany nyelvén szólván: „pokol fene” bika-munka ez!

Nekirontottak a mi kegyelmes jó gazdánk Wlassics minister kertjének is, nekiszorították egymást a kulturát védő palánk-alkotmány oszlopának és kidöntvén azt: taposság — szomorúságunkra — a jövő reményvirágait, esemetét. Hej, hej. Tömzsi barna, Göndri szőke, hagyományok már abba!...

Lerándultam a szomszéd L... ra. Találkozom az én kékszemű szelíd lelkű pályatársammal. Kálvinista ő és pap, azért becsületes ember, velem együtt, ki meg az ő jóra abajgatott hiveinek gyermekeit ösztökélem a helyes ismeretek és eslekedetek irányába. Évekkel ezelőtt ő a Tömzsinek én meg a Göndrinek voltunk vaks nevű réti perjéből nyert takarmány udvari szállítói. S elmélkedvén és szólnán most egymás között a mi becézett dolgainkról, arról, hogy ez a viadal mint tette semmivé az ő *fizetésjavítását* és az én *korpotlékomat*, melyből most épen a gyerekek örömeire egy kukoraszarvu riskát akartam a házhoz ragasztani, ő meg a magából épen egy jövérit csikót — hát egyszerre a reményből semmi — egymás nyakába borulva elsíratuk vesztett reményeinket: „Teremtette bika!...”

De hát hol van *Toldi*? A jó Toldi Miklós, aki „hátról ragadná és elvonná egymástól a kár-

tevő, elvadult két bikát?” De hiszen egy Toldi mit tehetne? Kettő kell ide.

De imé, mintha Toldit látnám rettenetes léptekkel közeledni. Ugy látszik, akar valamit. Előbb esendesen közelít az elszilajodottakhoz és mint a jószívű ápoló, böles gazda, *először szép szóval*, esendesen közelít, mondván: hó ne! Barna, hó ne! Göndri; és szolgálójával illatos *pourparler* nevű növényből nyert fűvet tétet eléjük.

Hódolattal állok, nem: leborulok a hatalmas szellem előtt, kinek halantékai körül glória fényből koszoru tündöklök, ragyog...

*
Elesendesültek kissé a küzdő felek... De hajh! mintha látnám, amint vakult dühhel ismét egymásra törnek, teszik semmivé ezer és ezer kéz munkájának gyümöleseit, milliók boldogságát!

„E’ mán istég-ucese sok”, mondaná öreg Holvolenkó bácsi ő kigyelme is arra, a mi következnél készül.

Es újra feláll Toldi, a legjobb, a „legelső magyar ember”, felkölteti a kulturának a haszontalan viaskodók tusájától károsított napaszámait, a másik alvó Toldit („Oh! népek” hívják) és osztog a petrencés ruddal a két királyi Toldi alól-felül úgy megtoldi-földi a küzdő feleket, hogy kék folton kék foltt, folton belül zuzott esontokkal elfekhetnek egy darabig — a békeség hasznos volta fölül elmélkedvén.

Addig pedig, míg ez a csihé-puhé (amitől Isten óvjon, mert jószágát szereti a magyar) bekövetkezhetik: az én jó pap-barátom, régi *kuruclapja* helyett, az új evangéliommal felváltva olvasgatja *Gajarit*... ott láttam az asztalán, amiért meg is esőköltam, mert olyan boldog vagyok, ha én ő vele, ő én velem egy hajón evezhetünk a kék... tótt kukoraszarvú riska és a virgone pejesikó felé.

(A -Bereczki)

Berecz Károly.

GONDOLATOK

Isten az asszonyt nem alkotta a férfi fejéből, hogy parancsoljon neki, sem a lábaiból, hogy rabszolgája legyen: hanem oldalából, hogy a szívéhez közel legyen.

(Talmud.)

Jaj a betegnek, kit a nők meg nem gyógyítanak; jaj az egyedül állónak, kit meg nem ajándékoznak és jaj a szomorúnak, kit fel nem vidámitanak.

(Lope de Vega.)

Nem mindenki rágalmaz, de mindenki enged rágalmazni. A törvény sokkal igazságosabb: egyaránt bünteti a tolvajt és az orgazdát.

(A. Bougerat.)

Közgazdaság.

H. é. villamos vasut.

A s.-a.-ujhely-sárospataki helyi érdekű villamos vasut közgazgatási bejárását f. hó 20-án ejtették meg az érdekeltég élénk részvétele mellett.

A bizottság és az érdekeltég a vármegye nagytermében gyülekezett és pontban kilenc órakor Barthos Andor dr. min. titkár elnöke alatt a tárgyalás megkezdődött.

A bizottság tagjai voltak:

A kereskedelemügyi m. kir. ministerium részéről: Barthos Andor dr. min. titkár, mint a bizottság elnöke, Korányi Kálmán, szolgálat-tételre berendelt máv. főmérnök. — A földmívelési m. kir. ministerium részéről: Dauscher Miklós kir. főmérnök. — A es. és kir. közöshadügyministerium nem képviseltette magát. — A m. kir. vasut és hajózási főfelügyelőség részéről: Uhlarik Béla főfelügyelő. — A m. kir. posta- és távirat vezérigazgatóság részéről: Jendrassik Kornél. — Zemplén-vármegye közönsége részéről: Thuránszky László tb. főjegyző. — Zemplén-vármegye közgazgatási bizottsága részéről: Meczner Gyula közg. biz. tag. — Zemplén-vármegye m. kir. államépítészeti hivatala részéről: Hönseh Dezső kir. főmérnök.

Sátoralja-Ujhely városi villámvilágítási részv. társ. részéről: Dókus Gyula, részv. társ. elnök, es. és kir. kamarás, — a Magyar Államvasutak igazgatósága részéről: Görgey László üzletvezető, Bende Andor felügyelő, Steffens Ferenc, Weber Antal, Petz Vilmos főmérnökök, Vidats János m. á. v. hivatalnok. — Engedélyesek: Neuvohner Manó, Neuvohner Jenő és Weiler dr. fővárosi ügyvéd. — Tervező mérnök: Pálmay Károly.

A tárgyalás rövid és sima lefolyású volt, amennyiben a városok kiküldöttei nagyon életrevalónak és az érdekeltég szempontjából föllötte üdvösnek és áldásosnak tartják a tervezendő helyi érdekű villamos vasutat, Csekély műszaki változások történtek csak az eredeti

tervezeten, amelynek az illetők óhajához mért megkorrigálása után az elnök a tárgyalást be-
rekesztette és nyomban megkezdődött a jegyző-
könyv megszerkesztése, amely délután hat óra-
kor ért véget. A jegyzőkönyv megszerkesztésé-
vel *Korányi Kálmán* főmérnököt bízták meg.

A díszében résztvettek: *Barthos Andor* dr. min. titkár, *Pejácsevics János* gróf, *Dókus Gyula* és *és kir. kamarás*, *Dauscher Miklós*, *kir. főmérnök*, *Uhlarik Béla* főfelügyelő, *Jend-rassik Kornél*, *Thuránszky László* tb. főfelügyelő, *Hönsch Dezső* kir. főmérnök, *Barthos József* főszolgabíró, *Görgey László* üzletvezető, *Bende Andor* felügyelő, *Iteffens Ferenc* főmérnök, *Weber Antal* főmérnök, *Petz Vilmos* főmérnök, *Vélmái Hároly* mérnök, *Ballagi Géza* dr., *Weiler dr.*, *Szabó Zsigmond* ügyvéd, *Hlavathy Elek* városi jegyző, *Szentgyörgyi Dezső* városi mérnök, *Staut József* főispáni titkár, *Vadászy Antal*, *Neuvohner Jenő*, *Molnár János* sárospataki fő-bíró, *Turián Gábor* jegyző, *Fodor Jenő* sárospataki főjegyző, stb. elmaradását kimentette a „Zemplén” szerkesztője. A díszében lefolyásáról szóló tudósítás mai számunk *Különfélék* rova-tában olvasható.

A terebes-varannai vasut-vonal. mint levelezőnk értesült, a tavasszal csakugyan ki-
épül; még csak az volna eldöntendő, vajjon Varannán lesz-e az állomás, vagy V.-Csemerny-
nyén, valószínűbb azonban az előbbi, mivel Var-
annó város és a többi érdekelt is csak abban az esetben járulna az építkezéshez 25 ezer for-
rinnal.

Lóher- és lucerna magkereskedők
figyelmébe. Múltan az elmúlt esztendőben
több magkereskedőnek az iránt való törekvése,
hogy lóher- és lucernamag-készletüket állami
szakközeg közbejöttével eszközölt vizsgálat és
ólomzárólás után becsajthassák forgalomba, késői
jelentkezés következtében meghiúsult: a lóher-
és lucernamag-kereskedéssel foglalkozókat ez
utón is figyelmezteti a kassai magy. kir. állami
vetőmagvizsgáló állomás vezetője az állomás
szabályzatának arra a pontjára, hogy a her-
magvizsgálatok, illetve hermag plombázások a
bejelentés sorrendje szerint eszközöltetnek.

Ingyen szederfacsemete.

Az országos selyemtenyészési felügyelő-
ségtől (Szegvár, Tolna-vármegye) a következő
sorokat kaptuk:

A földmivelségi m. kir. Ministerium or-
szágos selyemtenyészési felügyelősége bárkinek
ingyen ad 2-3 éves magügyi szederfacsemetét.
Városok, községek, néptanítók szállítást sem
tíznek; ellenben magánfélek a szállítási költ-
séget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta,
vasut esetleg hajóállomás pontosan bejelentendő.
Hogy a csemeteket magas törzsű fákká
neveljük, egy egy katastralis holdnyi fűskolába
7200 esemete helyezhető el olyformán, hogy a
sorok egymástól egy méteres sorokban, a cse-
meték 80 centimeter távolságra álljanak.

Sővényalakításnál egy folyó méterre 3
drb. (egy folyó öre 6 drb.) esemetet számítunk.
Kik esemetet akarnak, ezt *sürgősen* je-
lentsék be.

Vármegyei Hivatalos Rész.

28,748 sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabíróknak.

Az alábbi intézkedést megfelelő közhírre
tétel s a marharakodó állomásokhoz kirendelt
szakértőkkel leendő közlés végett másolatban
kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1898. dec. 5-én

Matolai Etele, alispán.

Másolat

Földmivelségi m. kir. minister 81.441.
sz. Valamennyi vármegye alispánjának és va-
lamennyi várm. törvényhatóság polgármesteré-
nek azonnali megfelelő közhírre tétel s a ki-
rendelt szakértők és marhalevel-kezelők mi-
előbbi megfelelő utasítása végett közlöm, hogy
az alsó ausztriai es. és kir. helytartóság folyó
évi november hó 25-én 103,668. sz. alatt kelt
hirdetménye szerint Magyarországnak és Hor-
vát-Szlavon országoknak járványmentes és
osztrák részről fogalmi korlátozás alá nem vett
törvényhatóságaiból egy a ragadós száj- és kö-
römfájás, sertésvész vagy sertésorbánc miatt
az ausztriai szabad forgalomból kitiltott tör-
vényhatóságainak járványmentes községeiből
származó élő sertések sulyukra való tekintet
nélkül, az élő sertések Ausztriába való szállítá-
sára nézve érvényes általános feltételek mellett
Bécsújhelyre a közigazgatás (Sanitás Schlacht-
haus) bevihetők. Ily sertés-szállítványok a
feladás előtt állami állatorvos által vizsgálandók
meg és Bécsújhelyen, a vágóhid külön rakodóján
rakandók le. E szállítványok a kirakás alkal-

mával újból hatósági orvos által megvizs-
gáltatnak, s ha ekkor teljesen egészségesnek
találtnak a vágóhid-telepen lévő istállóban
helyezendők el és onnét legkésőbb 96 óra alatt
levágás céljából a vágóhidra szállítandók. Ha
a szállítványban a kirakáskor ragadós száj és
körömfájás, sertésvész vagy sertésorbánc álla-
pittatnék meg a szállítvány a rakodásról köz-
vetlenül a vágóhidra vitetik. Budapest. 1898.
évi november hó 28-án A minister megbízásá-
ból. Ösmeretlen aláírás s. k.

30407/99. a szám. T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 járás főszolgabíróknak.

Az alábbi ministeri intézkedést kapcsolat-
ban a 24089/98. számú felhívással megfe-
lelő közhírre tétel s a marha rakodó állomá-
sokhoz kirendelt szakértőkkel leendő közlés vé-
gett másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1898. dec. 20-án.

Matolai Etele, alispán.

Másolat

Földmivelségi magyar királyi minister
11721 eln. sz. Valamennyi vármegye alispán-
jának és valamennyi vm. törvényhatóság pol-
gármesterének. Folyó évi október hó 9-én
9376. eln. sz. a kelt leiratom kapasan közlé-
sével és a kirendelt szakértők és marhalevel-
kezelők megfelelő értesítése végett közlöm, hogy
az osztr. es. kir. belügyminister ur f. évi decem-
ber hó 6-án 37636. sz. a kelt értesítése szerint
a styriai es. kir. helytartóság felhatalmazást
nyert arra, hogy a ragadós száj- és körömfájás
sertésvész vagy sertésorbánc miatt az ausztriai
szabad forgalomból kitiltott magyar és horvát-
szlavonországi törvényhatóságok járványmentes
községeiből származó és levágásra szánt kérő-
zőknek és a 120 kgrm. élősúlyon alóli sertés-
eknek Loeben város közigazgatására való szállítá-
sára esetenként külön engedélyeket adhasson.

Ily engedelm elnyerése iránt a styriai es. kir.
helytartósághoz intézendő kérvényekben az ál-
latok származási helye és darab száma és az
eladó neve tüzetesen feltüntetendő. Ily szállít-
mányok csak a nevezett es. kir. helytartósá-
gának esetéről-esetre kiadott külön engedelmi
alapján és előzetes állami állatorvosi vizsgálat
után vehetők fel, az ily állatokat szállító vasuti
kocsik pedig már a feladó állomáson ólomzár-
ral látandók el és feltűnő módon „Aus gesperr-
tem Gebiete mit Special-Bewilligung” felírással
látandók el. Kelt Budapesten, 1898. évi decem-
ber hó 13-án. A minister megbízásából Andre-
ánszky s. k.

97/I. 1899. sz. A szerencsi j. főszolgabírájától.

Körösvények.

I.

Sándor János r. kat. lelkész mező-zom-
bori lakos tulajdonát képező I éves világos
pej, esillagos homlokú ménesikója folyó évi és
hó 9-én este udvaráról elszaladt és nyomtalanul
oda vezett.

Mely esikő körözésére a társhatóságokat
ezennel felkérem.

II.

Folyó hó 9-én a t. harkányi útvonalon
egy 3 hetes veres szopós borju találtatott és
az előjárásnak átadatott. Múltan azonban a
borju nem volt gondolható az az előjárás
által 4 fért eladatott és a pénz Harkány köz-
ség bírájánál letétbe helyeztetett. Felhívom a
tulajdonost, hogy a 4 ft. összeg átvétele végett
30 nap alatt jelentkezék annál is inkább, mert
ellenkezőleg ezen összeg az 1894 évi XII t. e.
értelmében fog elszámoltatni.

Szerencsen, 1899. január 14-én.

Dr. Szurcsányi szolgabíró.

194/ki. 1899. sz. A bodrogközi j. főszolgabírájától.

Körösvény.

Folyó évi január hó 12-én K. Tóth Fe-
renc semjéni lakos kárára I db. másfél éves
pej kancsa esikő, melynek homlokán csillag
van és balfüle kissé esonka, elszökött és azóta
feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás
esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

K.-Helmec, 1899. év jan. hó 16.

br. Fischer, szolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	január 22. Vince sz.
Hétfőn,	január 23. B. A. e.
Kedden,	január 24. Timót
Szerdán,	január 25. Pál fordul.
Csütörtökön,	január 26. Polikarp
Pénteken,	január 27. Ár. sz. János
Szombaton,	január 28. Alex. Cyr.

Nyilt-tér.)

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ

legkitünőbb asztali viz

és mint

GYÖGYITAL

minden hurutos bántalmaknál

legjobban ajánlható.

KAPHATO:

S.-A.-UJHELY: **Szentgyörgyi Vilmos**
Klein Albert
TOKAJ: **Olay Lajos** ezékeknél.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

A szerkesztő postája.

A „Zemplén” 2000-ik számának megjele-
nése alkalmából t. olvasóinkat, kedves mun-
katársainkat, a régi és új gardát összességben
és egyenként szeretettel köszöntjük! Jelmón-
datunk maradjon, mint volt: Zemplén igazi köz-
véleményének tolmácsa a „Zemplén”! Az igazi
közvélemény pedig legyen a közgondolkozas-
nak öns és önző céloktól mindig független.
jóhiszemű megnyilatkozása. Ilyen közvélemény
szószólója volt és akart lenni a „Zemplén”
1-2000. száma, ilyen akar és fog lenni a kö-
vetkezendő ezerekben is! A régi és az új garda
névén: **munkára fel!**

A „Kassai Újság” és a „Felső-Zemplén” t. szer-
kesztőségének. Csőrepéldányai megindításért szivesked-
jenek kiadói hivatalunkhoz fordulni.

„Allamgazdasági Szemle” szerkesztőségének. A pá-
lyakérdést körjük.

„Zalavármegyei Hírlap” t. szerkesztőségének.
Kész örömmel.

A nagy talány. Nagyon köszönöm. Kiszedve várja
a jövő számot.

G. B. Igen: elnökölhet, de nem bérölhet. Nevezet-
tek, felhozott okok miatt, a bérlettől el nem tilthatók.

L. B. úrnak — Helyben. Atolvassuk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó tulajdonos: Énlort Gyula.

Hirdetések.

Tk. 1615/98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi ha-
tóság közhírre teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak
Balla Menyhért és társai végrehajtatást szenvedettek elleni 152
frt 12 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti ügyében a kir.-
helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén
lévő Kis-Czigánd község határában fekvő és a kis-czigándi 202.
sz. tjkben 747. és 748. hr. sz. a foglalt és végrehajtatást szen-
vedett Balla József végrehajtatást szenvedett Balla Menyhért,
Eszter, Károly jogutódja Toháti Timári István nevében álló 215
ö. i. sz. házas belsőlegre 160 forint; 2. a kis-czigándi 429.
sz. tjkben 260, 954, 1265, (1531—1532.) hr. sz. a foglalt és
Balla Menyhért, Balla Eszter, Balla Károly kiskoruk, Balla
József, Toháti Timári István nevében álló ingatlanokra 285 frt-
ban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elren-
delte, és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1899. évi
február hó 10-ik napján délelőtti 10 órakor Kis-Czigánd
község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított
kiküldési áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsára-
nak 10%-át készpénzben, vagy másfél annyi értékű óvadék-
képesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezehez letenni
vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmeczen, a kir. járásbíró mint telek-
könyvi hatóságnál 1898. évi augusztus hó 10-én.

Dancs György, kir. aljbíró.

Tk. 1614/1898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi ha-
tóság közhírre teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Bodnár
István és József végrehajtatást szenvedettek elleni 194 frt 81 kr.
tőkekövetelés és járuléki iránti ügyében a kir.-helmezi kir.
járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén levő Kis-
Czigánd község határában fekvő és a kis-czigándi 116. sz.
tjkben 36, 839—840, 994, 1428, 1785, 1819—1820, hr. sz.
alatt foglalt és végrehajtatást szenvedett Bodnár István és József
névén álló ingatlanokra 439 frtban ezennel megállapított ki-
küldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett
ingatlanok az 1899. é. február hó 10. napjának d. e. 10
órákor Kis Czigánd község házánál megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fognak
adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kiküld-
tási árnak 10%-át készpénzben, vagy másfélannyi értékű
óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezehez
letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmeczen, a kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóságnál 1898. évi augusztus hó 10-ik napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

ez é
Spón
gyar
kellő
Hub
lon,

Tk. 6

birtok
ezzel
amely
XXX
leges
delik
zott
helye

t. cz.
az 18
1891.
egész
7. §-a
alapja
XXI
érvény
keres
julius
hatós
hossz
tott t
nek,
hátrá

t. cz.
utóbb
§-aib
birtok
ellent
mond
julius
hatós
hossz
mond

alakít
külön
esete
eljár
által
irány
a tul
t. cz.
mesn
tartat
hoz l
10. n
meg
átala
mázó
szem
az er
rende
jogok
séről

a hit
át, l
egysz
ket p
köny

telek
23-ár

463/98

és fel
ezen
javára

Bérbeadó

ez év őszétől Koczán György úr és özv. Spóner Tivadarné úrnő tarczali 510 magyar holdas két tagban levő épületekkel kellően felszerelt birtoka. Értekezhetni **Hubay Kálmán** jegyző úrral Tarczalon, Zemplén-megyén.

Tk. 6512—6513/1898. szám.

Hirdetmény.

Szinna és Szálnik községek telekkönyvei birtokszabályozás következtében átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-ezikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-ez.-ben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-ez. 15 és 17. §§-ai alapján ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-ez. 5 és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-ez. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-ez. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-ez. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-ez. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt vagyis 1899. évi július hó 10-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-ez. 16 és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-ez. 5 és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit és a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1899. évi július hó 10. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által nemkülönböztetve azokat, kik az 1 és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-ez. szerinti eljárás és az ennek folytán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-ez. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1899. évi július hó 10. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik; az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényrendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemzetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi december hó 23-án.

Kótsch,
kir. aljbíró.

463/98 végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a. ujhelyi kir. járásbírósg 1898. évi Pr. 58/1. számú végzése következtében Székely Elek javára Kohn Márton ellen 46 frt 72 kr. s. jár. erejéig 1898. évi október hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 350 frtra becsült 1 teherszállító hajóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. járásbírósg 1898. évi V. 129/4. sz. végzése folytán 46 frt 72 kr. tőkekövetelés, ennek 1897. évi szeptember hó 8. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 27 frt 32 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Tokajban, Kohn Márton lakásán leendő eszközölésre 1899. évi január hó 26. napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsírón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tokajban, 1899. évi január hó 10. napján.

Feuerstein József,
kir. bír. végrehajtó.

16/1899. ügysz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy Wirtschafter Sámuel terménykereskedő gálszécsi lakos megkeresése folytán ennek Upor községében a vasuti állomáson lévő rak-tárában elhelyezett két rakáson és pedig 150 és 202 mm. összesen 352 mm. árpa A. Zucker Wroblík-Szlachezki lakos késedelmes vevő kárára és veszélyére Upor községében a vasuti állomáson **f. évi január hó 25-én d. e. 8 órakor** nyilvános árverésen el fog adatni.

Nagy-Mihály, 1899. jan. 20-án.

Polányi Géza,
kir. közjegyző.

A. 2114/98. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minister ur folyó évi december hó 10-én 74,383. sz. a. kelt rendeletével a sztropkói állami iskolának 17,894 frt 63 krral előköltségtel helyreállítását 16,000 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat kivitelének biztosítása céljából az 1899. évi február hó 7-ik napjának délelőtti 10 órájára alulírott hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az ajánlati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő bánatpénznek az adóhivataloknál történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó művelet és részletes feltételek alul nevezett hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

M. kir. államépítészeti hivatal:

S.-A.-Ujhely, 1898. december 24-én.

A hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,
kir. főmérnök.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem.

Jóhírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 36 krtól 40 krig, — továbbá kőbányai palackok s r üvegenként 14 kr., nagyobb mennyiségben üvege 10 krért kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Eladó.

S.-A.-Ujhelyben, a főtéren egy 30 év óta fennálló legjobb hírnevűnek örvendő **hentes-mészáros és csemege kereskedéssel egybekötött üzlet**, teljes felszereléssel, szép berendezéssel bolthelyiséggel és kényelmes lakással eladó. — Az üzlet lakás nélkül azonnal, lakással azonban csak április 24-től vehető át.

Tk. 4502/98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Reich Siáné végrehajtatónak Szklencsár Andrásné szül. Bednarik Anna végrehajtást szenvedők elleni 65 frt 80 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtást ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék (a sztropkói kir. bíróság) területén levő Sztropkó község és határában fekvő a sztropkói N7. sz. tjkvben A. I. 1 sor 104. hr. számú egy szellőszékből, a B. 7. sorszám alatti Bednarik Anna férj. Szolenszki Andrásné nevére írt jutalekra (a föld hasznélvezete s a felülépítmény tulajdona) 258 frt kikikáltási árban; — továbbá a sztropkói 343 sz. tjkvben A. I. 1—9. sorszám alatt felvett és B. 5. sorszám alatt Bednarik Anna férj. Szolenszki Andrásné nevére írt 1/8 urbéri kültelekre s az ez után járó, a 367 frtban felvett közös erdő s legelő jutalekra 121 frtban ezennel megállapított kikikáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi február hó 15-ik napján délelőtti 9 órakor Sztropkó községben, a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikikáltási áról is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsírónak 10%-át vagyis 25 forint 80 krajczárt és 12 forint 10 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ban kijelölt másfél annyi értékű óvadékképes értékpapírban a kikikáltott kezehez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi december hó 3. napján.

Kótsch, kir. aljbíró.

Tk. 3431/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy A. Bayer et Comp cég végrehajtatónak ifj. Dick Lajos végrehajtást szenvedők elleni 430 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtást ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbírósg) területén levő Tolcsva község határában fekvő a tolcsvai 1. 653. sz. tjkvben végrehajtást szenvedett nevére álló 1293. hrsz. ingatlanra 70 forint; 2. az 1032. sz. tjkvben 1458. hrsz. ingatlanra 31 frt; 3. az 1259. sz. tjkvben 1178. hrsz. alatti ingatlanra 22 frt; 4. ugyanazon tjkvben 1581. hrsz. ingatlanra 196 frt; 5. az 1372. sz. tjkvben 425. hrsz. alatt foglalt ingatlanok s a hozzá tartozó közös legelő illetőségnek végrehajtást szenvedő nevére álló fele részére 430 frtban megállapított kikikáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi február hó 14. napjának délelőtti 10 órakor Tolcsva község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikikáltási áról is eladtnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsírónak 10%-át, vagyis 7 frt 10 krt, 2 frt 20 krt, 19 frt 60 krt és 45 frtot, készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi november hó 10. napján.

Plathy, kir. járásbíró.

Tk. 1612. sz. 1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecezi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Mandel Salamon és neje végrehajtást szenvedettek elleni 250 frt 81 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti ügyében (a kir.-helmecezi kir. járásbírósg) mint telekkönyvi hatóság területén levő Kis-Czigánd község határában fekvő és a kis-czigándi 162. sz. tjkvben 237, 358—359, 934, 1224—1225, 1503/a. hr. sz. a. foglalt és Mandel Salamon és neje szül. Rosenfeld Regina nevére álló ingatlanokra 1135 forintban ezennel megállapított kikikáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb jelzett ingatlanok az 1899. évi január hó 31-ik napján d. e. 10 órakor Kis-Czigánd község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikikáltási áról is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikikáltási árának 10%-át készpénzben vagy másfél annyi értékű óvadékképesnek nyilvántott értékpapírban a kikikáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kikikáltott átadni.

Kelt Kir.-Helmecezen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi augusztus hó 11. napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

3/98. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kikikáltott végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a homonnai járás szolgabírói hivatalának 4816/I. 98. számú értesítésével átkikáltott kimutatások alapján a homonnai kerületi betegsegélyező pénztár javára Grünmann Arnold budapesti lakos zubbai fűrészgár tulajdonosa ellen az 1898. évi december hó 26-ig esedékes járuléka hátrálék fejében 292 frt 84 kr. követelés és eddig összesen 8 frt 20 kr. végrehajtási költség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával 1898. évi november hó 28-án lefoglalt és 391 frtra becsült tűzifa lécs anyag, 4 pár lengyel (homot) hám, 1 pár magyar hám teljes felszereléssel, 3 elő taliga, 1 téderes bicska és 4 drb. igaz lóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 2873/I. 98. sz. kikikáltást rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zubbán a fűrészgár telepen leendő eszközölésre 1899. évi február hó 8-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek becsírón alul is eladtnak fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára azonnal fizetendő Kelt Z.-Szinnán, 1899. évi január hó 15-én

Czapkay Ödön,
sz. bír. végrehajtó.

SCHÖN SÁNDOR

S.-A.-UJHELY (Wekerle-tér.)

Ajánlja a legkényesebb igényeknek is megfelelő, modern izléssel **ujjonnan berendezett**

TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁT

mindennemű **ércz- és fakoporsókban**, selyem-, atlasz-, és tülle **szemfedőkben**, valamint dus választéku raktárát **gyászuha kelmékben**, az általánosan ismert előnyös és jutányos árakban.

Női és férfi gyászuha mérték szerint hat óra alatt elkészítetnek.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint előnyös árakon.

Meghívás.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívotnak

az 1899-ik évi február hó 12-én délután 2^{1/2} órakor

az intézet saját helyiségében tartandó

XXVI-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1898-iki mérleg és osztalék feletti határozat.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

46. szakasz. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1899. január hó 8-án tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság

Allatbiztosítás

A magyar kölcsönös állatbiztosító társaság működését már megkezdte. Ajánlatokat állatbiztosításra lovak és szarvasmarhákra elfogad és bővebb felvilágosítást nyújt a **Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság** Zemplénmegyei vezérképviselője

Schwarz Lajos.

F.-Zsolyomka (Csehi házban.)

Kipróbált és csálhatatlan szer

hajkihullás,

fejkorpa,

kopaszodás

ellen az

Anticalvus

mely teljesen ártalmatlan, a hajat puhítja, növeszti és annak szép színt ad.

GYERMEKEKNÉL IS SIKERÉSEN HASZNÁLHATÓ.

Üvegje 2 korona.

5 üveg bérmentve küldetik.

Főszékhely:

KANITZ ÖDÖN,

gyógyszertárból Balassa-Gyarmat.

Minden gyógytárban kapható.

Haszonbérbe adási hirdetmény.

Tarcal város tulajdonát képező és határában fekvő 306 hold (1200 □-öles) kiterjedésű szántóföldre alkalmas ős erdő irtású földbirtoka a folyó évtől kezdve 12 egymásutáni évre haszonbérbe kiadó.

A haszonbérletre vonatkozó feltételek a tulajdonos község Előljárási bizottságánál megtekinthetők. A haszonbérbe adás nyilvános szóbeli árverés útján *folyó évi január hó 31-én délelőtt 9 órakor* fog a község házában megtartatni.

Az árverés megkezdéséig bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatnak, utóajánlatok azonban figyelembe nem vétetnek.

Bánatpénz a kikiáltási összeg 10% azaz 214 ft.

Az előljáráóság.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönbben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palaezk ára 75 kr. — Öt palaezk bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bögré, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János

sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, — gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szervének megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 ft. — Öt üveg bérmentve 5 ft.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell csukorkát.

Fischer G. örnagy N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeség, vérszegénység, idegesség, álmatlanság, étvágytalanság, kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménynyel használják.

Egy csomag ára 1 ft.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórú és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János

maláta-kivonat mell csukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyalkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utolérhetlen hatása. A valódi maláta mellezucorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell csukorkáink hatása makacs köhögésem ellen. **Zedlitz-Neukirch** lovag, Waldenburg.

Csukorkái feleségem köhögésén és asztmatikus bántalmain kitűnően segítenek. **Busch** plebános, Weischütz

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos, Widder Gyula gyógyszerüzleteiben; Malártsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert csemege és fűszerkereskedésében. — **Magyarországi kizárólagos főraktár: Török József** gyógyszerüzletára Budapest Király-utca 12. szám. — **Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.**

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudir- és uri szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futó-szőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), terítők, függönyöket, divánáttétők stb. részére.

FŐRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg szakmába vágó cikkekben u. m. olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

Honi ipar

Honi ipar

Putnoki és Sajó-Szent-Péteri szén!

Képviselői viszonyunkat *Bródy Sándor* urral, Ungvárt barátságos uton **felbontván**, tisztelettel kérjük t. e. vevőinket

Királdi és Sajó-Szent Péteri szeneinkre

becses megrendeléseiket

közvetlenül hozzánk Budapestre

intézni, mert csak az esetben fogantatosíthatjuk a rendelme- nyeket **minden késedelem nélkül.**

T vevőinknek az eddigi árakkal szemben **kiváló előny- árakat** biztosítunk, mindenkor **legpontosabb kiszolgálás** mellett.

Teljes tisztelettel:

Magyar átalános köszönbányai részvénytársulat.
Budapest, V. Erzsébet tér 19.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilá- gositással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

AZ „ANKER“

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Igazgatóság:

Magyarországi vezérképviselőség:

Bécs, I., Hoher Markt 11.

Bpest, VI., Deák tér 6. sz.

(Anker-hof)

(Anker-udvar)

a társaság saját házaiban.

Olcsó díjak, nagyon kedvező feltételek, a képzelhető legnagyobb biztosság.

Összes vagyon 1897. végén	62 millió forint.
Biztosított tőke 1897. végén	240 millió forint.
Eddigi kifizetések	101 millió forint.

A osztalékterv szerint nyeresémosztalék 5 év után évenként
B osztalékterv szerint . . . . . már 3 év

A nyeresémosztalék A osztalékterv szerint évek óta az évi díj **25%-át** teszi ki; B osztalékterv szerint az 1894. évben biztosítottak az évi díjak **12%-át** az 1895-ben biztosítottak az évi díjak **9%-át** kapták.

ELŐNYÖS KIHÁZASITÁSI ÉS VEGYES BIZTOSÍTÁSOK.

Mindennemű haláleseti-, életesei- és járadékbiztosítás.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezér- képviselőség, hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők, valamint a társaság ügynökei.

A Csillag-uteza 354 szám alatt levő lakóház, mely áll 4 szoba, konyha, ka- mara, fürdőszoba s mellékhelyiségek- ből, folyó évi áp- ril hó 24-ikétől ki- adó. Bővebben a háztulajdonosnál a fenti szám alatt.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellenállt az idő megpróbálása- nak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fajda- lomesillapító bedörzsolésként alkalmazatik köszvényel, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi- szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekenti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Be- vásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzé- zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa. cs. es kir. udvari szállitók. RUOOLSTADT.

HIRDETMÉNY.

A „sárospataki takarékpénztár részvénytársaság“ évi rendes közgyűlése

folyó 1899. évi február hó 8-án délután 3 órakor fog Sárospatakon az intézet helyiségében megtartatni, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet 1898. évi üzleti működéséről.
  2. Az 1898. üzletévre vonatkozó zárszámadás és mérleg megállapítása s a tiszta jövedelem felosztása feletti intézkedés.
  3. A felügyelő-bizottság 5 tagjának megválasztása három évi időtartamra.
  4. Az alapszabályok értelmében esetleg bejelentendő indítványok tárgyalása.
- Kelt Sárospatakon, 1899. évi január hó 19-én.

A sárospataki takarékpénztár részvény-
társaság igazgatósága.

Hirdetmény.

Van szerencsém tisztelettel a gyászoló közönség szives tudomására hozni, hogy 30 év óta fennálló debreczeni első hazai érczkoporsó gyáramnak **S.-A. Ujhelyben** is a „Vörös-ökör-höz” címzett vendéglő épületében (Bonis Curia) a mai kornak megfelelőleg egy díszes temerkezési vállalatot állítottam fel, a mely üzlet

„KEGYELET” temetkezési vállalat

czim alatt van bejegyezve.
A „Kegyelet” temetkezési vállalat S.-A. Ujhelyben elvállal mindenféle temetéseket vidéken is, és pedig a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. A „Kegyelet” temetkezési vállalat S.-A. Ujhelyben raktáron tart dús választékban **ércz- és fakoporsókat, továbbá finom nickel koporsókat, sarkophagokat, mindenféle szemfedeleket, ércz- és műkoszorúkat, szalagokat, viasz- és szurok fáklyákat, fakoporsókat 1 frttól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 7 frttól feljebb, nagynak egy öl nagyságban 35 frttól kezdve egész 700 frtig.**

Továbbá a „Kegyelet” temetkezési intézet elvállal **kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, rendelkezik üveges oszlopos gyászkoesikkel, koszorú-koesikkel és saját testőrökkel,** szóval minden a temetésekhöz szükségeseltető árukkal.

Tekintve azt, hogy az összes ércz- és fakoporsók saját gyártmányaim, azokat **gyári árban** bocsáthatom a tisztelt gyászoló közönség rendelkezésére.

A legcsekélyebb rendelménynél is pontos és olcsó kiszolgálás biztosítottatik.

Kiváló tisztelettel:

Gebauer Károly,

első hazai érczkoporsó-gyár „Kegyelet” temetkezési vállalat tulajdonosa S.-A. Ujhelyben.

Dús választék ércz és műkoszorúban, koszorúszallagokban. Pontos és olcsó kiszolgálás bármily csekély rendelésnél is.

A „Kegyelet” temetkezési vállalat üzlethelyisége 1899. május 1-től a polgári takarékos hitel-egylet épületében lesz.

Legnagyobb és legolcsóbb raktár egészen fakoporsóban és minden fajta érczkoporsóban egész Zemplénmegyében.

Szép és olcsó virág!

Nagyszabású kertemben s számos üvegházaimban folyton annyi friss és válogatott fajú virággal rendelkezem, hogy képes vagyok bármely megrendelésnek pontosan megfelelni.

Menyasszonyi csokrok finom papir vagy selyem tartóban 1 frttól 8 frtig és feljebb. — A menyasszonyi csokrok a legszebb illatos narancs, rózsza, kamélia, gyöngyvirág, szegfű stb. fehér virágokból, mirtus füzérekkel lesznek kötve.

Eljegyzési, bál, utazó s alkalmi csokrok papir vagy selyem tartóban 1 frttól 8 frtig.

Mellcsokrok különféle alakban művészileg kötve 50 krtól 3 forintig.

Legyezők bálra, estélyre a ruhához illő színben 2 frttól 5 forintig.

Koszorúk a legdiszesebb kivitelben 3 frttól 15 frtig.

Ajánlom továbbá dusan berendezett kertészetemet minden e szakban létező bel- és külföldi **disznővényekben, virágokban,** ugymint: **camélia, rózsza, gyöngyvirág, szegfű, ibolya hiazint** stb. gazdag válfajokban.

Megrendeléseket úgy helyben, mint vidékre **gyorsan és pontosan** eszközölök.

Kiváló tisztelettel:

Moskovszky János,

S.-A. Ujhely, Gyártelep-utca. mü- és kereskedelmi kertész.

Meghívó.

A tokaj-hegyaljai takarékpénztár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XXXII. évi

rendes közgyűlését

folyó évi február hó 12-én délelőtt 10 órakor Tokajban, az intézet saját helyiségében tartja meg, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívattak.*)

Közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletév eredményéről.
2. A tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
3. Az osztalék kiadási határnapjának megállapítása.
4. Indítványok.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása.

Kelt Tokajban, 1899. évi január hó 17-én.

Az igazgatóság.

*) A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által, kinek részvénye szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző órákban, az e végre kirendelt bizottság kezébe letétezt.

Kleinmann és Klein

— tölgy-, épület- és szerszámfa raktára —
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók

Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:

Kapu oszlopok . . . . . 1 frttól 2 frt 50 krig.

Kerítés oszlopok . . . . . 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerékgyártónknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.

Főraktár: Nagy Ferencz, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S.-A.-Ujhely Rákóczi-utca.

Bérbeadó birtok.

Gróf Andrássy Tivadar ur tulajdonát képező Zemplénmegyében Bodrogközben, Zemplén község határában fekvő 502 kat. hold 1218 □-öl földbirtok 1899. április 1-től kezdődőleg 9 évre haszonbérbe kiadó, lakóház és gazdasági épületekkel együtt. És pedig:

Szántóföld	342 kat. hold	288 □-öl.
Kert	2 " "	642 □-öl.
Rét	20 " "	836 □-öl.
Legelő	134 " "	206 □-öl.
Udvarok	3 " "	846 □-öl.

A birtoktest vasúti állomása, mely a jövő évben rakodó állomássá lesz kiépítve, Bodrog-Szerdahely, köves jó uttal.

Komoly reflektálók ajánlataikat 500 frt bánatpénzzel február hó 15-ig a Tőke-Terebesi j. igazgatóságához terjesszék be s más közelebbi adatokért is forduljanak oda. — Ügynökök kizárva.

Tőke-Terebes, 1899. január 17-én.

Szalay Béla.

urad. tisztartó.